

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok:
Kiadóhivatal: 8-58
Szerkesztőség: 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetési ár belsőldön
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnepi napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. DECEMBER 20.

345. SZÁM

PÉNTEK

A walesi herceg veszi át a londoni orosz
nagykövet megbízó levelétAz angol király elutazott, hogy ne kelljen fogadnia
a szovjetkövetet

Párisból jelentik: Párisi orosz emigráns körökben azt híresztelik, hogy Henderson angol külügyminiszter és Szokolnikov londoni orosz követ között formális tárgyalások voltak arra nézve, hogy miként biztosítja Oroszország azt, hogy semmiféle szovjet-agitációt nem fog folytatni Anglia területén. Henderson írásbeli biztosítékot kívánt arra nézve, hogy nemcsak a szovjetkormány, hanem mindennemű szovjet-szervezetek tartózkodnak Anglia területén a kommunisták agitációjától. Az orosz követ erre kijelentette, hogy ő csupán a szovjetkormányt képviseli s csak a kormánya nevében tehet kötelező kijelentéseket. Henderson azonban ezzel nem elégedett meg, hanem követelte, hogy a szovjetszervezetek is írásban kötelezzék magukat, hogy tartózkodnak az agitációjától. Szokolnikov erre haladékat kért, hogy kormányától utasításokat szerezzen be. Henderson a haladékat

megadta, azonban addig, míg az írásbeli garanciát meg nem kapta, függőben tartotta a diplomáciai viszony felvételét.

Ugy látszik, ezek a kívánt garanciák megérkeztek, mert

Szokolnikov orosz nagykövetet vasárnap akkreditálni fogják.

Ezzel a szertartással kapcsolatban azonban egy újabb pikantéria derült ki, még pedig az, hogy

Cyörgy angol király nem hajlandó fogadni az orosz nagykövetet

és már szombaton elhagyja Londont, hogy egy vidéki kastélyába utazzék, ahol a karácsonyi ünnepeket is tölti. Hogy az angol király elutazása összefüggésben van-e az orosz követ akkreditálásával, nem lehet megállapítani, azonban tény az, hogy Szokolnikov megbízólevelét a walesi herceg veszi át.

met kormány, amely ilyen súlyos követelésekkel merne Hágából hazatérni. A francia félhivatalos sajtó is annak a reményének ad kifejezést, hogy

az angol kormánynak lesz bátorsága Snowden nacionalista temperamentumát megékezn.

Berlini körök még nem adnak teljes mértékben hitelt a Snowden szándékairól szóló híreknek s hangoztatják, hogy amennyiben ez a terv valóság volna, ezzel a Macdonald-kormány az európai együttműködést veszélyezteti s éppen azt a programot és munkát teszi tönkre, amely öt év előtt Macdonald kezdeményezésére és vezetése alatt indult meg. A lapok egyértelműen annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy Németország nem is bocsátkozhat a Snowden-féle tervek tárgyalásába.

Uj sajtótörvény készül
Ausztriában

A nemzeti tanács megkezdte a törvényjavaslat tárgyalását

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács csütörtök délután megkezdte az új sajtótörvény tárgyalását. Kleinböck, az igazságügyi bizottság elnöke terjesztette be a javaslatot, amelynek lényeges pontjai a következők:

1. Az újság becsülete fokozottabb védelemben részesül. A jövőben az újságoknak is jogukban van becsületsértés vagy hitelrontás esetén pert indítani.

2. A vesztegetés újságíróknál csak abban az esetben büntetendő, ha bebizonyítható, hogy a vesztegetés következtében nem jelent meg valamely cikk, de ha a cikk megjelenik, a vesztegetés nem büntetendő.

3. A hitelrontás csak abban az esetben büntetendő, ha a hitelrontó hír teljesen valótlan.

Eredetileg az a rendelkezés is benne volt a novellában, hogy az újságíró jóhiszeműségének fennforgása esetén minden büntetés mellőzendő, ezt a szabályt azonban az igazságügyi bizottság nem fogadta el.

Súlyos támadás Benes ellen
a csehszlovák parlamentben

Strbrny volt miniszter vádjai

Prágából jelentik: A képviselőház szerdai ülésén Strbrny volt miniszter felszólalása keltett nagy szenzációt és támasztott olyan vihart, amelynek hullámai még hosszú ideig nem fognak elcsendesedni. Strbrny megkezdte személyes leszámolását Benessel, akiről súlyos leleplezéseket tett. Elmondta, hogy Benes külügyminiszter a Svehla-kormány idején, amely kormányban ő szintén külügyminiszter volt, titkos harcot indított saját miniszterelnöke ellen. A harcban felhasználta a Rude Pravo csehszlovák kommunista lapot, amelyben sorozatos támadásokat intézett Svehla ellen. Svehlának egy rokona, akivel azonban a volt miniszterelnök már évekkor elszórt megszakított minden érintkezést, valami pénzügyi botrányba keveredett bele. A Rude Pravo azt írta, hogy Svehla is érdekelve van ebben a botrányban. A kommunista lapnak ezt a cikkét a külügyminiszter rendelte meg és a külügyminiszterium sajtóalapjából honorálta.

A leleplezés nagy vihart támasztott. Benes hível hazugságnak bélyegezték Strbrny vádjait, ez azonban nem zavarta a volt minisztert, aki hosszasan ismertette Benes és egy volt legionista ezredes intim barátságát. A felszólaló szerint az ezredes közönséges sikkasztó, aki a forradalmak idején mástól milliárd cseh koronát sikkasztott el, amelyért fegyvereket kellett volna Amerikában vásárolnia a csehszlovák hadseregnek.

Erre a leleplezésre új erővel tört ki a vihar, mire Strbrny megnevezte, hogy ez a volt ezredes Hurban Vladimír, akit Benes káiroi követé nevezett ki.

Benes nyomban válaszolt, hazugságnak bélyegezte Strbrny vádjait, kijelentette, hogy Hurban tisztességes, becsületes ember, akit ártatlanul rágalmaznak meg s mindaz, amit az ő személyével kapcsolatban és a Svehla elleni akcióról mondott Strbrny, kitalálás és rágalom.

Snowden fel akarja borítani
a Young-egyezménytAz angol pénzügyminiszter váratlanul újból felvetette
a szankciók kérdését

Párisból jelentik: Az Echo de Paris megbízható forrásból arról értesül, hogy

Snowden angol kincstári kancellár most közvetlenül a hágal konferencia előtt hirtelen olyan meglepetéssel készül szolgálni, amely veszélyeztetni nemcsak a Macdonald-kormány eddigi munkájának eredményeit, hanem a közép-európai békét is.

Snowden terve azon alapszik, hogy a Young-terv életbeléptetése előtt a szerződésbe bizonyos szankciókat kell belevonni, arra az esetre, ha Németország fizetésképtelen lesz vagy fizetési képtelenséget jelent.

Azoknak a tárgyalásoknak során, amelyek a háború folyamata alatt az Angliában lefoglalt német tulajdonok likvidálásáról folytak, Snowden arra a meggyőződésre jutott, hogy

a jövő eshetőségei közül nem lehet kirekeszteni azt a lehetőséget, hogy Németország fizetésképtelen lett.

A szankciók arra vonatkoznak, hogy a fizetésképtelenség bekövetkeztével a támadható következményeket elhárítsák vagy enyhítsék. Snowden terve szerint

a jóvátételi bizottságnak továbbra is fenn kellene maradni s feladata volna, hogy megvizsgálja és megállapítsa, terhel-e Németországot mulasztás és a bizottság dönthet el, hogy milyen német magán- és állami javak szolgálatának fedezetül a hiteltelző államoknak Németország fizetésképtelensége esetén.

A Young-terv nem szünteti meg ugyan formálisan a jóvátételi bizottságot, azonban a bizottságnak a tervezet keretében nincs szerepe és így hatásköre megszűntnek tekinthető. Snowden életre akarja kelteni az utóbbi időben elsorvadt nagyköveti konferenciát is, amelynek a hágal konferencia keretében akar jelentősebb szerepet juttatni.

Snowden kívánsággal akadályozzák a Young-terv életbeléptetését.

Mint Berlinből jelentik, a Vossische Zeitung Snowden akciójával kapcsolatban megállapítja, hogy az angol pénzügyminiszter tervei felvetik újra a szankciók veszedelmes kérdését. A lap nagyon különösnek találja, hogy a munkáskormány, amely eddig békeszeretetet hangoztatott, az ultranacionalisták fegyvertárából szerez eszközöket a béke veszélyeztetésére

Párisi jelentés szerint francia nacionalista körökben élénk visszhangot kelt Snowden akciója. Azokban a körökben azonban, amelyek a béke megerősítését akarják, nagy meglepetéssel értesültek Snowden váratlan terveiről. Az Oeuvre azt írja, hogy Snowden

Snowden karrikatúrája

kívánságai nemcsak a francia kormányt, de az angol külügyi hivatalt is meglepték. A francia kormány annakidején nagyon nehezen mondott le a béke érdekében a szankciókról és

Snowden követelésével a francia jobboldal kezébe ad fegyvert.

A Young-tervnek tudvalevően az volt a célja, hogy a jóvátételt kivége a politikai lehetőségek és a politikai harcok köréből. Ha, mint Snowden kívánja, a jóvátételi bizottság megmarad, ez visszaesés a Dawes-tervezet előtti időkre. Semmiképpen sem akadhat né-

Dráma a sineken

Egy hatéves gyerek cipősarka a sinek közé szorult és a vonat elvágta a lábát

Budapestről jelentik: A Budapest közelében levő Ecsér községben csütörtökön megrendítő szerencsétlenség történt. A község vasuti állomás előtt a pályatesten kis gyerekek játszadoztak, amikor hirtelen felülről a Pest felé robogó személyvonat.

A gyerekek az utolsó pillanatban szaladtak el a közeledő vonat elől és az egyik kisfiúnak a hatalmas *Kocsiska* Istvánnak cipősarka beleszorult a dupla sín közé, úgyhogy a kisfiu nem tudott elfutni. A gyermek sikoltozva könyörgött segítségért. Az egyik pályaudvari tisztviselő mellé lépett és levetette magát a földre, hogy a fiu cipőjét kiszabadítsa a sinekből. A vonat már csak néhány méterre volt tőlük, izgalmas pillanatok következtek és a tisztviselő végre annyit el tudott érni, hogy a kisfiut egy kissé odébb húzta, sarkát azonban már nem tudta kiszabadítani a sinek közül. A vonat elrobogott és a szerencsétlen gyermek lába menthetetlenül a kerekek alá került, mert a gyors iramban száguldó vonat már nem tudta megállítani a vonatvezetőt, aki maga is rémülten figyelte az élet-halálközelmélet, amely néhány méterrel előtte folyt le. A mozdonny kerekeit levágták a kisfiu lábát, aki hatalmas vérvészeségtől eszméletét veszítette. Eszállították Budapestre, ahol megoperálták.

Itt a tél!

Egész Európában fokozódik a hideg

A hideg Európa legnagyobb részén nemcsak tartja magát, hanem fokozódik is. Hatalmas, nagynyomó levegőtömeg borítja egész Középeurópát és Franciaországot is. A nyugati meleg áramlás a szárazföldre nem hatol be, hanem északkeleti irányban. Svédország felé terjeszkedik, ahol a hideget visszaszorítja. Az éjjeli minimum ezeken a területeken átlag 4-5 fokot ért el és még Franciaország legdélebbi tengerpartján is erősen fagyott.

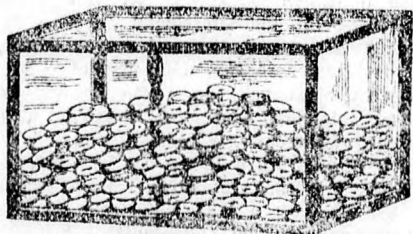
A középeurópai hegységek völgyeiben is erősen érvényesült az éjjeli lehülés, amelyek mértékét az ott már meglevő hóréteg is fokozta. Így Münchenben -13, a csehszlovákiai Egerben -16 fokig hűlt le a szerdáról csütörtökre virradó éjjel a levegő a talaj mentén. Ezek azonban csak elszigetelt jelenségek. A hideg Magyarországon is fokozódik és a minimum általában a fagyponthoz közeledik és 3-4 fokot ért el. Nappal is alig volt már egy-két fokkal a fagyponthoz feljebb a hőmérséklet.

A meteorológiai intézet jelentése szerint északkeleti légáramlással jórészt derült, száraz és hideg idő várható.

Pénteken délután helyezük közszemlére

a Napló kincsesládáját és egyéb karácsonyi ajándékait

A Napló karácsonyi számának legfőbb meglepése ennek a lapszámnak érdekes és nívós, azonkívül gazdag tartalma lesz. Ezenkívül azonban egyéb meglepetésekről is gondoskodtunk. A meglepetések sorában első helyen áll a kincsesláda, amely egy 16 centiméter magas, 14 centiméter széles, 28 centiméter hosszú, nagyon csinos üvegláda tele pénzzel. Aki a

karácsonyi számot megveszi, abban egy szelvényt talál, amelyen megírhatja, hogy nézete szerint mennyi pénz van a kincsesládában. Aki eltárlja, vagy ha ilyen nem lesz, pontosan megközelítően a ládában levő összeget, megkapja a ládát a pénzzel együtt.

A kincsesládát dr. Mikulovics Radivoj királyi közjegyző jelenlétében zárjuk le, ugyanő fogja a benne talált pénzeszeget megolvasni. A díjat mindenestre kiadjuk, tehát akkor is, ha senkinek sem sikerül pontosan eltárlani, hogy mekkora összeget őriz a kincsesláda.

Ugyancsak pénteken kerül kiállításra a Napló másik két ajándéka is. Az egyik ajándék egy díszes kazettában elhelyezett 45 darabból álló hatszemélyes evőeszköz készlet, a másik pedig egy hasonlóan díszes rádlószeletrény.

Az evőeszköz készletet a figyelmes olvasó számára tüztük ki jutalmul. A Napló karácsonyi számát mindenképpen érdemes figyelmesen elolvasni, mert tartalma olyan, hogy minden cikk megérdemli az érdeklődést.

dést. A legfigyelmesebb olvasó azonkívül meg fogja kapni a kazettát is. Szűzszándékkal elhelyeztünk a Napló karácsonyi számában néhány sajtóhibát, azonkívül pedig bármilyen figyelmesen dolgozik is a nyomdász, elkerülhetetlen, hogy a több, mint kétszáz oldalas lapban be ne kerüljön néhány sajtóhiba. Aki a sajtóhibákat megtalálja, megkapja az evőeszköz kazettát, amelyet tulajdonképpen a Napló korrektorának kellett volna kifizetnie jutalmul, aki annyira büszke a munkájára, hogy vállalja, hogy önkéntelen sajtóhiba nem is lesz a lapban.

A harmadik jutalom azt illeti meg, aki a hirdetések elolvasása át kellő figyelemmel s a karácsonyi lap hirdetéseiből összeállítja azt a tíz szavas mondatot, amit feladatul kitűzünk.

A kincsesládán, evőeszköz készleten és rádiószekrényen kívül még ötszáz darab értékes könyvet is tartalmazunk, hogy jutalmazhassuk azokat, akik a karácsonyi számban lévő különböző feladatokat megoldják. Mindezeknek a jutalmaknak és díjkitűzéseknek az a célja, hogy minél többen olvassák a Napló karácsonyi számát, amelyről meglehetősen állapíthatjuk meg, hogy méltón sorakozik az eddigi karácsonyi számokhoz: érdekes és tanulságos, úgyhogy valójában a legnagyobb karácsonyi jutalom és a legszebb karácsonyi ajándék maga ez a nagyterjedelmű újság.

A bíróság bűnösnek mondta ki Ebinger Mihályt gyujtogatás és család büntetésében és ezért háromévi fegyházra ítélte. Ebinger Józsefet bűnösnek mondták ki csalásban való bűnrészeség büntetésében és egyévi börtönre ítélték, míg a magánokirathamisítás alól felmentették, mert megállapítást nyert, hogy az üzleti könyveket szabályszerűen vezették. Ebinger Mihályt bizonyítékok hiányában felmentette a bíróság.

Háromévi fegyházra ítélték a gyujtogató bánátszkideszpotováci gyártulajdonost

Ebinger Mihály fiát egyévi börtönre ítélte, a gyártulajdonos feleségét felmentette a bíróság

Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszéken csütörtökön délelőtt hirdette ki az ítéletet Bunics Iván törvényszéki elnök Ebinger Mihály bánátszkideszpotováci gyártulajdonos, valamint felesége és fia bűnperében Ebinger Mihályt az ügyészség gyujtogatással és csalással vádolta, mert a vádirat szerint ez év áprilisában felgyújtotta posztógyárát, hogy felvehesse a biztosítási összeget. A csalást a vádirat szerint azzal követte el, hogy a részvényesek által aláírt 100.000 dináros váltót, amely a részvénytöke fedezetére szolgált, értékesítette. Feleségét, Annát csalással vádolta az ügyészség, mert a bírói foglaltság elől elrejtette az árut és ezzel megkárosította a hitelezőket. Fiát, Ebinger Józsefet csalással és okirathamisítással vádolták, mert résztvett apja manipulációiban és az üzleti könyveket hamisan vezette.

A bíróság bűnösnek mondta ki Ebinger Mihályt gyujtogatás és család büntetésében és ezért háromévi fegyházra ítélte. Ebinger Józsefet bűnösnek mondták ki csalásban való bűnrészeség büntetésében és egyévi börtönre ítélték, míg a magánokirathamisítás alól felmentették, mert megállapítást nyert, hogy az üzleti könyveket szabályszerűen vezették. Ebinger Mihályt bizonyítékok hiányában felmentette a bíróság.

Az indokolásban a bíróság kimondta, hogy a kihallgatott tanuk vallomásaiból bebizonyosodott, hogy Ebinger gyujtotta fel a gyárat. A gyujtogatásnak szemtanúja volt Gertur József, aki látta Ebinger bemenni a gyárba, amely nemskára kigyulladt. Az ügyész súlyosbításért, dr. Mijatov Luka és dr. Mijatov Mita védők enyhítésért és a bűnösség kimondása miatt felebbezték.

Nagyarányu kivándorlási csalást leplezett le a zagrebi rendőrség

Letartóztatások Zagrebban és Oszijeken

Zagreből jelentik: Nagyarányu kivándorlási csalást leplezett le a zagrebi rendőrség. Az argentinai köztársaság zagrebi konzulátusán néhány hónappal ezelőtt észrevették, hogy a vízumért folyamodók felek, akik Argentínába akartak kivándorolni, állítólagos argentinai rokonaitól és barátaitól leveleket csatolnak a kérvényekhez, amelyekben ezek a kivándorlók elhelyezését garantálják. A konzulátus a felfedezésről értesítette a beogradi argentinai követséget, amely lépéseket tett, hogy a zagrebi rendőrség indítsa meg a bűnvizsgálatot.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy az argentinai konzulátus csak abban az esetben ad ki vízumot, ha egy argentinai állampolgár írásbeli biztosítékot ad arról, hogy az emigránsnak munkát szerez. A jugoszlávai ügybűnösök közül néhányan kihasználták ezt az alkalmat és garancialeveleket hamisítottak, amelyek alapján megkapták a kintzást vízumot. A vizsgálat során a zagrebi rendőrség letartóztatta Talja Radoszlav daruvari és Joszipovics Koszta oszi-

jeki ügybűnösök, akik főleg Szlavóniában amerikai kivándorlók toborzásával foglalkoztak.

Talja Radoszlav a rendőrségen kijelentette, hogy valóban együtt dolgozott Joszipovicsal, de sejtelve sem volt arról, hogy Joszipovics szabálytalanságokat követ el és leveleket hamisít. Ő csak közvetítő volt Joszipovics és az amerikai kivándorlók között. A zagrebi rendőrség utasítására Oszijeken csütörtökön délután letartóztatták Joszipovics Kosztát is, aki az oszjeki rendőrségen beismerte, hogy a hamisításokat ő követte el. Elmondotta, hogy Blazevics Milántól Buenos Ayresből argentinai bélyegeket kapott és ezeket hamis bélyegzőkkel bélyegezte felül. Joszipovics két alkalmazottját Kiss Elzát és Dobics Jeltát, akik szintén részesei a hamisításnak, az oszjeki rendőrség ugyancsak letartóztatta és csütörtökön délután Zagrebba szállította. A zagrebi rendőrség az ügyben tovább folytatja a nyomozást. Az eddigi adatok szerint a letartóztatottak mintegy száz csalást követtek el.

Harmincezer ember kenyerét vette el a hangosfilm

57.000 mozi van a világon

Genfből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal érdekes jelentést dolgozott ki a filmkonjunkturában beállott változás következményeiről. Az európai államokban a hangosfilm az elmúlt években mintegy harmincezer ember kenyerét vette el. Ennyire becsülhető körülbelül azoknak a zenészeknek a száma, akiket a hangosfilm feleslegessé tett. Az Egyesült-Államokban 1928 óta a munkanélküliség a zenészek között száztöven százalékkal emelkedett.

A nemzetközi munkaügyi hivatal jelentése ezután különböző statisztikai adatokat sorol fel a filmpar helyzetéről. Az egész világon mintegy négytízmillió dollár felsziki filmpar vállalatokban. Ebből az összegből kétmilliárd az Egyesült-Államokra esik. A filmpar Amerikában

az autómobil és a konzervipar után a harmadik helyen áll.

Angliában 250, Németországban 200, Franciaországban 80 és Japánban 60 millió dollár felsziki filmpar vállalatokban. Az 1927. évi filmpartermelés 1859 darab volt, ebből az Egyesült-Államokra 473, Japánra 404, Németországra 278, Oroszországra 151, Angliára 106, Franciaországra 74, Kínra 57, Ausztriába 15 és Dániára

10 film esik.

A filmpartermelés költségei az elmúlt években hozzávetőleges számítások szerint óránként ezer dollárra becsülhetők. Egy műtermi munkaóra a kész film lejátszásánál mindössze hat másodpercet jelent. Egy egyórás film átlagköltsége Amerikában ennek megfelelően 600.000 dollár. A filmpar jövedelmezősége az Egyesült-Államokban igen nagy, miután a

huszonegyezer amerikai filmszínház nyolcmillió ülőhelyet jelent.

Az egész világon 57.000 mozi van. Ebből Németországra 5000 esik, Angliára 4000, Franciaországra 4000, Olaszországra 2000, Spanyolországra 2000, Oroszországra 2000, Svédországra 1300, Csehszlovákiára 1000 és Belgiumra pedig 800 filmszínház jut.

Olcsó árak! **Fűzők** Olcsó árak!
orvosi rendelésre, **haskó** a legmodernebb kivitelben
Gutai-nénál, VII., Ostojičeva ul. 15

Az Oblik beogradi kiállítása

Beogradból jelentik: Az idei szezon gazdag művészeti kiállítási programja során ismét értékes tárlattal lepték meg a beogradi művészetkedvelő közönséget. Vasárnap nyílt meg a kalemegdani művészeti pavilonban az *Oblik-csoport* első beogradi kiállítása. Az *Oblik* a háboru utáni első években alakult meg haladó irányú képzőművészekből, akkor még Művészek csoportja név alatt és rövid néhány évi fennállás alatt sikerült maga köré gyűjtenie az ország haladó irányú művészeinek egész avant-gardáját. Oblik néven először az 1927. évi noviszadi nagy jugoszláv kiállításon jelentkeztek, azóta ez az első csoportos kiállításuk.

Uj emberek nem szerepelnek a kiállításon, valamennyien szinte állandó kiállítói a beogradi tárlatoknak, de most csaknem mindnyájan eddig be nem mutatott műveikkel szerepelnek. Kivétel talán egyedül *Käthe M. Köster*, a beogradi német követ neje, aki, mint festő ezuttal először szerepel nyilvánosan a beogradi közönség előtt.

Különös művészeti jelentőséget ad a kiállításnak két erős festőművészi egyéniség megjelenése: Dobrovics Petáré és Popovics Brankó. Dobrovics már hat éve nem állított ki Beogradban, noha az Obliknak is alapító tagjai közé tartozik, de vajdasági kiállításainak, főleg pedig párisi sikereinek híre állandóan éberen tartotta itt is iránta az érdeklődést. Emellett ezalatt a hat év alatt Dobrovics a külső sikerek mellett egy olyan belső művészeti reveláción is átment, amely egész művészi lényét is átalakította és amellyel Beogradnak csak most volt alkalma megismerkednie. Hét vásznát hozta el erre a kiállításra, valamennyit a »Dubrovnikai ciklus«-ból, amely talán a legtesztésesebben adja vissza azt az átalakulást, amelyen Dobrovics festészetét átment. A dalmáciai napfény izzik ezeken a képeken, amelyek látszólag a legprimitívebb eszközökkel adják vissza a festő természetszemléletét, gyakran egészen a népies iparművészet ábrázolási technikájára leegyszerűsítve. A látszólagos primitivesség azonban a festői feladat legmélyebb átérzésének a takarója és a sima, moduláció nélküli színsíkok egymáshatárolásai mögött a buja délvidek ezerszínű zsinokáljára nevet elő. Különösen megkapó ez két női portréjánál, amelyek az egész kiállítás legjobb darabjai.

Popovics Brankó egyetemi tanár már tíz éve nem állított ki. Már ezért is nagy érdeklődés előzte meg ennek a nagykulturájú művészembernek újabb jelentkezését. Most kiállított képei is jól reprezentálják kivételes művészeti kulturáját. Legjobb két gyermekfeje és egy női portréja tetszenek, amelyek mellett még a fiatalember képmása és két nagyobb aktképe is a kiállítás jobb darabjai közé tartoznak. Zlatibori tájképei a háboru előtti iskolára emlékeztetnek, ár kissé hidegen hatnak.

A többiek közül ismét *Bijelcs Jován* képeit kell elsősorban felemlíteni. A legutóbbi őszi kiállítás óta, ahol még több képpel szerepelt. Legújabb képein ismét fejlődést állapíthatunk meg, különösen három nagyobb csendélete tanusodik intenzív művészi átélésről. Tájképei is elsőrangú kvalitásokat csillogtatnak, kár, hogy letér a tárgyak súlyosságának érzetéről, amihez pedig régebbi képein hozzászoktunk. Így a tájai tulságosan elmosódtak, légiessé válnak, különösen a háttérben álló részletek.

Job Ignjat abban a zsánerben folytatja, amelyet már az őszi tárlaton is láttunk tőle, de most mintha valamivel alábbhagyott volna a lendülete. *Utépiús* című képén ugyan még melegen ragyog a dalmát nap-sütés, a többi három kiállított képe azonban vérszegenyebb. Ennél az erős tehetségű piktornál azonban ez bizonyára csak pillanatnyi megállás, tőle még nagy fejlődést várhatunk. A talentumos *Petrov Mihajlo* sem hozta ezen a tárlaton azt, amit tőle eddigi működése után várni lehetett volna. Petrov letért az expresszionista irányról és láthatólag a lírikus impresszionizmus utvesztőibe téved. Szlovéniai tájképei ugyan ebben a zsánerben is erős alkotások, de hiájával vannak a megfelelő meggyőző erőnek.

A szombori *Radovics Ivan* ismét szépen szerepel, különösen *Parasztok* és *Vasárnap délután* c. képei elsőrangúak és meglepnek a kifejezőmód egyszerűségével. Nagyobb alföldi tájképei már kevésbé sikerült alkotások legalább is nála, aki ezen a téren már sokkal messzibbre is eljutott. Igen jó *Kujacsics Mirkon* két kis képe, egy leányfej és egy mórno.

Joszics Mladen két kompozícióval és egy tájképpel szerepel. A reneszánszmesterekre emlékeztető stílusával határozott közönségikere van. Biztos kezű és szemű festő, csak az a veszély fenyegeti, hogy modorossá és édeskésé válik. *Petrovics Zora* asszony sötét színekben tartott képei is a *legjobbak közé tartoznak, Ülő lányok* és *Leány fotelban* című képei szolid és hatásos munkák, nőnél egészen ritka erőteljes modorban. Kisebb vázlatai nagy rajzbeli készségről tanuskodnak. A most Szuboticián élő *Berakovics Dragan* egyetlen női portréval szerepel, amely jó kvalitásokat árul el. A Párisban élő *Cselebonovics Marko* a kiállítás egyetlen unjona, a kilencszázas évek modorában, illetőleg az akkor legmodernebbnek, számító technikával fest, Goya-reminiscen-

Kellemes karácsonya

csak annak lesz, aki jó egészségben örülhet az életnek.

Az egészség a szerencse alapja. Sajnos azonban, nagyon sok ember elhanyagolja egészségét. Csak akkor, amikor az egészség már nincs meg, látják az ilyen emberek, hogy legnagyobb kincsüket elvesztették. Pedig sokkal könnyebb a betegségnek elejét venni, mint azt meggyógyítani.

Mindenkinek szent kötelessége, hogy egészségét tőle telhetőleg óvja. Az életerő megtartása, tartalékenergia szerzése az Ovomaltine segítségével érhető el.

Ha kedveseit kellemes karácsonyi és újévi ajándékban akarja részesíteni, gondoljon mindnyájunk legnagyobb kincsére, az egészségre. A figyelmességen kívül hozzátartozóinak még nagyon jó szolgálatot is tesz azzal, ha karácsonyra

egy doboz Ovomaltinet ajándékoz karácsonyi csomagolásban.

Árak: 100 grammos doboz 18.50 dinár

250 grammos doboz 36.25 dinár

ciákkal keverve. Nem lehet elvitatni a hivatottságát, bár még nem kiforrott művész. Legerősebb dolga az *Atsiri nő*.

A többiek közül, akik a gondos válogatás folytán szintén nem maradnak az átlag alatt, említésre méltóak még *Lucev Ivan* csendélete, *Kun-Andrejevics Gyorgyo* Ifju leánya, *Besevics Nikola* gyerekportréja és tájképe, *Sztrala Szvetisláv* lírai akvarelljei és *Sztanojevics Veljko* egy portréja.

Érdekes művésznőt ismertünk meg a vendégként szereplő *Köster Adolfiné*ban, aki a német expresszionista iskolának tehetséges követője. Legjobbak *északi halászfalukat* ábrázoló képei és egy csendélete. Tájai egyébként nagyon levegősek és a fölösleges részletek elhanyagolásával szerencsésen hangsúlyozzák a fontosabb momentumokat.

A kiállítás szobrászati része a szokott jó anyagot hozza. *Roszandics Toma* a *Petrinovics* mauzóleum bronzkapujának gipszöntvényét állítja ki, a *Jó és Gonosz* harcának szimbólikus ábrázolásával, mindenképen méltó alkotása ennek az európai értelemben is nagy művésznök. *Pallavicsini Petar* Aratás c. nőalakja (bronz) és egy fábfaragott leányalakkal te-

hetsége legjavát nyújtotta, igen jó férfiportréja *Is. Sztanojevics* Szreten ezuttal nem fafaragásokkal, hanem kisebb bronz szobrokkal szerepel, *Ősz c. nőalakra* és kopjás figurája tetszenek a legjobban. *Sztivo- vics Riszto* két faretelje igen tehetséges munkák.

Az építészek közül *Dubovi Jan* és *Dobrovics Nikola* állnak az élen. Mindketlen a legmodernebb építészeti irány követői, amely nem dekorációkkal és stukkaturával, hanem a tömegek ésszerű elosztásával és egészen sima falfelületekkel keresik a művészeti hatást, nagy súlyt fektetve a minél nagyobb belső világosságra és az anyagszerűsége. *Duhovi* tervei közül a már felépült szvetinikolai evangélikus templom és a noviszadi pravoszláv internátus a legjobbak, *Dobrovics* a noviszadi pályázaton résztvevő modern *színháztervét* állítja ki, valamint a dubrovnikai kurszalton poetikusan és praktikusán megoldott terveit, valamint néhány nagyon sikerült Prágában felépített villát. Igen érdekesek *Kořics Braniszlav* munkái is, köztük a noviszadi munkáskamara modern palotájának a tervei. *Zlokovics Milan* és a *Krsztics* fivérek ezuttal kisebb jelentőségű művekkel szerepelnek. Fiamm József

Letartóztattak egy hirhedt szentai leánykereskedőnőt

Fényes ígérekkel magához csábította a tapasztalatlan lányokat, akiket kiöltöztetett és éjjeli mulatóknak eladott

Szentáról jelentik: A rendőrség hetekig tartó izgalmas nyomozás után veszedelmes leánykereskedő bünszövetkezetet leplezett le, amely behálózta nemcsak Bácskát, hanem Bánátot is.

A szentai bünygyi rendőrség közgelei már régebben megállapították, hogy Szentá központja egy jól megszervezett és messzeágó leánykereskedő bandának. A rendőrség heteken keresztül legnagyobb titokban, nagy körültekintéssel figyelte azokat a helyeket és személyeket, akiket azzal gyanúsítottak, hogy tagjai a bünszövetkezetnek. Elsősorban megállapították azt, hogy Szentán van néhány látszólag csendes magánház, amelyben azonban esténként valóságos orgiák folynak. Megtudta a rendőrség, hogy a munkástelepen az egyik házban esténként tivornyák folynak, mialatt a ház tulajdonosnője a szállásán tartózkodik, tizenhétéves leánya összegyűjti a lakásban a környékbeli lányokat és férfiak társaságában sokszor reggelig tartanak a mulatozások. A rendőrség több ízben próbált rajtaütni a tivornyázó párokra, de azok olyan elővigyázatosok voltak, hogy valahányszor a rendőrség bevonult a lakásba, azt mindig üresen találta. A detektívek az utóbbi időben állandóan figyelték ezt a házat és megállapították, hogy abban minden csütörtökön tartanak összejövetelt. A rendőrség ekkor cselhez folyamodott. Polgári ruhás rendőrök és detektívek elrejtették a szomszédos házakban és amikor besötétedett, a kerítésen keresztül behatoltak az udvarba, egy másik csoport pedig körülvette a házat. Egyik titkosrendőr bekopogott az ajtón, mire négy-öt hiányosan öltözött nő mázolt ki az ablakon és elrejtőztek az udvarban álló szalmakazalban. A leányokat a rendőrök

elfogták és előállították a rendőrségre. A leányok, akik valamennyien husz éven aluliak, kijelentették, hogy a ház tulajdonosának leánya csábította be őket a háza azzal az ígérettel, hogy ott kedélyesen elszórakozhatnak.

A rendőrség még be sem fejezte a nyomozást ebben az ügyben, amikor M. Lajos szentai napszámos jelentette a rendőrségen, hogy eltűnt *Erzsébet* nevű tizenhatéves leánya, M. Milán kocsigyártó pedig azt jelentette, hogy *Deszanka* nevű huga tűnt el nyomtalanul. *Jevremovics Szredoje* rendőrkapitány széleskörű nyomozást indított és ennek során megállapította, hogy a két leányt egy *Szabados Katalin* nevű szentai asszony magához csábította és a leányokat éjjeli mulatóknak eladta. *Szabados Katalin* a bizonyítékok alapján a rendőrség letartóztatta és a további nyomozás során szenzációs részleteket állapított meg Szabadosné működéséről. Megállapították, hogy M. Erzsébet apja néhány hónappal ezelőtt Bánátban vállalt munkát és Szentán egyedül hagyta leányát. A leány később odaköltözött barátjához. M. Deszankához és egy séta alkalmával összetalálkoztak Szabadosnéval, aki ráváz módon megismerkedett a fiatal lányokkal és mindjárt meg is hívta őket vacsorára. A két leány gyanutlanul elment Szabadosnéhoz, aki elhalmozta őket cukorral, csokoládéval, módfelett barátságosan viselkedett és teljesen megnyerte a két leány bizalmát. Ettől kezdve a leányok mindszűrűben keresték fel Szabadosné, később pedig egészen hozzá költöztek. Az asszony a legközelebbi alkalommal egy-egy ruhával lepte meg a lányokat és arra a kérdésre, hogy minek köszönhetik ezt a kedvességet, Szabadosné azt vála-

szolta, hogy urilányokat akar belőlük faragni és ennek első feltétele az elegáns öltözködés és az apolt köröm. A leányoknak nagyon tetszett Szabadosné bőkezősége és örömmel beleegyeztek, hogy hajukat rövidre vágassa. Legközelebb már manikűrös-kisasszony jött a házhoz. Szabadosné pedig selyemharisnyákat és antilop cipőt vett a leányoknak. A két egyszerű lány kétféle kura után teljesen megváltozott. Ruzs, kölnivíz, parfüm bőven állt rendelkezésre, a lányok semmiben sem láttak hiányt és örültek a szerencsének, hogy Szabadosné jóvoltából elegáns urilányok lehetnek. A kékpézses tíz napig tartott és az alatt az idő alatt a két lányból félvilági nőket faragott Szabadosné. A kerítendő ez idő alatt érintkezésbe lépett néhány éjszakai mulatóval és igyekezett az »árut« értékesíteni. Így kerültek a lányok egy szombori mulatóba, de itt csak néhány óráig maradtak, mert amint ráeszméltek, hogy hová kerülnek, fenyegetődni kezdtek, hogy jelentést tesznek a rendőrségen, mire a mulatóhely tulajdonosa kiutasította őket. A két szerencsétlen nő ismét visszakerült Szabadosné házába, újból »képezte« őket és sikerült neki a lányokkal elhitetni, hogy a mulatóhelyen jó dolguk lesz, hamarosan akad kérőjük, vagy esetleg filmszínésznek is lehetnek. A leányok megszárdulva a Szabadosné által feltárt lehetőségektől, beleegyeztek abba, hogy visszatérnek a mulatóba. Ezzel megkezdődött a két szerencsétlen nő kálváriája. Mialatt a rendőrség kereste őket, a két lány egyik városból a másikba vándorolt, de már nem tudtak szabadulni abból a moesárból, amely körülvette őket. Néhány nappal ezelőtt aztán M. Lajos levelet kapott lányától. A levelet Beeskeréken adta fel. A levél egy pusztlóba taszított leány borzalmas segélykiáltása. Könyörög apjának, hogy mentse ki abból a környezetből, ahová lelkes emberek juttatták és amelyről azt hitte, hogy boldogságot jelent számára. Az apa a levelet bemutatta a rendőrségnek és annak alapján letartóztatták Szabadosné, aki kijelentette, hogy már évek óta foglalkozik lánykereskedéssel és a két lányt is ő juttatta az éjszakai mulatóba.

A szentaj rendőrség az ügyben tovább folytatja a nyomozást és reméli, hogy az eddigi adatok felhasználásával a Bácskára és Bánátra kiterjedő bünszövetkezetet ártalmatlanná fogja tenni.

Tíz évre ítelték a gyilkos szekicsi bérest

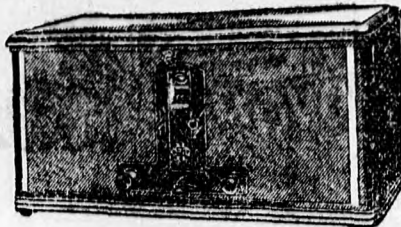
Freytag Gottfried bűnügye a semmitőszék előtt

Noviszadi híradás: A noviszadi semmitőszéken szerdán hirdették ki az ítéletet Freytag Gottfried szekicsi béreslegény bűnügyében. Annakidején sokáig foglalkoztatta a közvéleményt az a borzalmas bűntény, amelyet Freytag Gottfried követett el 1926 október 23-án Szekicsen, Lehr János gazda tanyáján. Freytag Gottfried megtudta, hogy Lehr egyik kocsi, Kovács Tamás lakásán nagyobb pénzüsszeget őriz és elhatározta, hogylya kell, gyilkosság árán is megszerzi ezt a pénzt. Történetesen Kovács nem volt odahaza és csak felesége és Annyal Imre tizenéves kanászgyerek tartózkodtak a házban. Freytag azzal az ürüggyel állított be, hogy gazdája részére el akarja vinni a vadászpuskát, amelyet le is akasztott a falról és azzal eltávozott.

Negyedóra múlva azonban visszatért és amikor kinyitott az ajtó, szó nélkül belélt a szobába. A golyó Annyal Imrét találta, aki holtan esett össze. A lövés eldördülte után az asszony menekülni próbált, ki is futott az udvarra és Freytag nyomában volt, letépette és erőszakot akart rajta elkövetni. Az asszony ellökte a gyilkost és újból el akart menekülni, de Freytag utolérte, letépette, rátérdelt és puskatussal ütötte-verte, majd késsel szurást ejtett az asszonyon, aki elvesztette eszméletét. Freytag ezután Lehr János másik tanyájára ment, megmosta a kezét és lefeküdt aludni. Mélyen aludt még akkor is, amikor a csendőrök érte jöttek és letartóztatták.

A szubotical törvényszék Freytagot 1926 december 10-ikén tizenötévi fegyházra ítélte. Felelősségét folytán 1927 októberében a felelősségi bíróság elé került az ügy. A felelősségi bíróság úgy döntött, hogy Freytagot elmebeli állapotának megvizsgálása végett a szentgyógyintézetbe utalja. Freytag ez év augusztusig állt megfigyelés alatt és miután épelméjének minősítették, az ügy újból a felelősségi bíróság elé került, amely a büntetést négyévi fegyházra szállította le.

A semmitőszéken dr. Dimsics Alekszandar büntetőtanácsa szerdán foglalkozott harmadfokos a bűnügyrel és Freytag büntetését tízévi fegyházra emelte fel. Az ítéletet a közeli napokban átszállítják a mitrovicai fegyházba.

TELEFUNKEN-RÁDIÓ

TELEFUNKEN 40 W

a berlini világiállítás I-es díjának nyertese 4 lámpás
árvénykolt rácau hálózati készülék

Nincs batéria! Nincs antenna!

Főképviselet:

ALTERNO-RELAIS

műszaki vállalat rádióosztálya NOVISZÁD, Telefon 24-14, 24-87.

A csődtörvény

(Folytatás)

12. §.

Ingatlanokra vonatkozó bekelezések és előjegyzések a csőd megnyitása után is megengedhetők és fogantatosíthatók, ha azoknak elsőbbségi sorrendje a csődnitást megelőző időre irányul

13. §.

Nem készpénzbeli követelések, amelyeknek pénzbeli összege határozatlan vagy külföldi pénznemre szól, a csődbe a csődnitási napján érvényes hazai pénznemre átszámított értékben jelentendők be.

Nem lejárt követelések a csődben lejártknak tekintendők.

Le nem járt kamatmentes követelések a csődbe csak abban az összegben jelenthetők be, amelyre a követelés a csődnitástól az esedékesség napjáig számított törvényes kamat hozzászámításával szól.

14. §.

Olyan követelések, amelyeknek tárgya évjáradék, tartásdíj vagy más időszaki teljesítés, ha azoknak időtartama határozott, tőkésíthető oly módon, hogy minden egyes részlet a 13. §. 3. bekezdése szerint számítatik és az ekként megállapított összegek összeadandók.

Az első bekezdésben említett követelések, amelyeknek tartama határozatlan, a csődnitási napján lévő becsértékükben jelentendők be.

15. §.

Akinek feltételhez kötött követelése van, a csődtömegből követelheti a kifizetések biztosítását arra az esetre, ha a halasztó feltételbe be- vagy a bontó feltételbe be nem következik. Bontó feltételhez kötött követelés kifizetését követelheti a hitelező, ha biztosítékot nyújt arra nézve, hogy visszafizeti, amit kapott, mi helyt a bontó feltétel bekövetkezik.

16. §.

A közados egyetemleges felelősséggel tartozó adóssársai, valamint kezesei követelhetik a csődben, hogy visszatéríthessék nekik, amit a közadosért a csődnitást előtt vagy után fizettek, amennyiben őket a közadossal szemben visszkéreseti jog illet meg.

Ezek a csődbe bejelenthetik azt az igényüket is, hogy részükre biztosíttassék az, amit a közadosért esetleg fizetniük kell. Az ilyen bejelentés azonban csak az esetben vehető figyelembe, ha a hitelezők, akiknek irányában szavatossággal tartoznak, követelésüket nem jelentették be a csődbe.

A csődnitást után a közados adóssársai hitelezőjüktől vagy annak jogutódától, akinek velük szemben visszkéreseti igényük van, magukhoz válthatják a követelést.

17. §.

Az a hitelező, akinek valamely tartozásért több adós egyetemlegesen felel, követelését mindaddig, amíg teljesen kielégítve nincs, mindegyik adós csődjébe a csődnitási idején még ki nem fizetett teljes összegben bejelentheti.

Ha a hitelező teljes kielégítése után többlet mutatkozik, a többlet erejéig az általános jogszabályok szerint visszatéríthetnek van helye.

18. §.

Az olyan követeléseket, amelyek már a csődnitási idejében beszámíthatók voltak, a csődbe nem kell bejelenteni.

A beszámítást nem zárja ki az a körülmény, hogy a hitelező követelésére vagy a közados ellenkövetelésére nézve még nem állott be a teljesítés ideje, vagy feltétele, sem pedig az a körülmény, hogy a hitelező követelése nem készpénzre irányul. A hitelező követelése a beszámítás szempontjából a 13. és 14. §. §. értelmében állapíthatók meg. Ha a hitelező követelése feltételtől függ, a csődbíróság a beszámítást függővé teheti attól, hogy a hitelező biztosítékot nyújt.

19. §.

Beszámításnak nincs helye, ha a csődhitelező csak a csődnitást után vált a csődtömeg adóssává, vagy ha a követelés a közadossal szemben csak a csődnitást után keletkezett. Ugyanez áll akkor is, ha a csődtömeg adósa ellenkövetelését a csődnitást előtt szerzte ugyan, de követelése keletkezésékor adóssának (a közadosnak) fizetéseképtelenségéről vagy az ellene benyújtott csődnitási kérelemről tudott vagy tudnia kellett.

Beszámításnak mindazonáltal helye van, ha a csődhitelező ellenkövetelését a csőd megnyitását megelőző hat hónapon tul szerzte, vagy ha a követelést át kellett vennie és akkor, amikor magát erre kötelezte, nem tudott vagy nem kellett tudnia adóssának (a közadosnak) a fizetéseképtelenségéről vagy az ellene benyújtott csődnitási kérelemről.

Beszámításnak van helye oly követelések tekintetében is, amelyek a 21-25. §§. rendelkezései szerint keletkeznek, vagy amelyek a 40. §. értelmében újból felélednek.

20. §.

A hitelező a csődtömegnek felel mindazokért a károkkért, amelyeket azáltal okoz, hogy valamely követelést, a csődnitást előtt vagy után akár közvetve, akár közvetlenül külföldön élő személyre oly feltételek mellett ruház át, amelyek mellett ennek a követelésnek a beszámítása ki van zárva (19. §.) míg a külföldön az ott érvényben lévő jog rendelkezései szerint a követelés beszámítása megengedhető.

Ha a követelés átruházása a csődnitást előtt történt, a hitelező az ez által okozott kárért felelősséggel tartozik ez esetben, ha az átruházáskor a közados fizetéseképtelenségéről tudott vagy tudnia kellett.

21. §.

Ha a csődnitást idejében sem a közados, sem a másik fél a kétoldalú szerződést még egyáltalán nem, vagy közülük egyik sem teljesítette egészben, a csődvagyony kezelője a közados helyett teljesíthet és követelheti a másik féltől a teljesítést, vagy pedig a szerződéstől elállhat.

A csődvagyony kezelőjének a felől a másik fél előterjesztésére a csődbíró által elrendelt határidőben kell nyilatkoznia, ellenesetben a szerződéstől elállottnak tekintendő.

Ha a csődvagyony kezelője a szerződéstől eláll, a másik fél mint csődhitelező követelheti az ez által okozott kárának megtérítését.

A másik szerződő fél, akinek a szerződést előbb kell teljesítenie, megtagadhatja a teljesítést mindaddig, amíg a csődvagyony kezelője nem teljesít, vagy a teljesítésre nézve biztosítékot nem nyújt, de csak az esetben, ha a szerződés kötésekor nem tudott vagy nem kellett tudnia a közados rossz vagyoni viszonyairól.

22. §.

Ha a szerződés tárgya piaci vagy tőzsdei árral bíró áru szállítása és ki van kötve, hogy a szállításnak pontosan meghatározott időpontban vagy meghatározott határidőben kell történnie és ez az időpont vagy határidő a csődnitást utáni időre esik, nem követelhető a teljesítés, hanem csakis a szerződés nem teljesítéséből eredő kártérítés.

A megtérítendő kárösszeg az a különbözet, amely az ily árumak szerződéses ára és azon piaci vagy tőzsdei ára között jelentkezik, amellyel az ily áru a csődnitást követő köznapon a szerződés teljesítésének helyén vagy azona a piacon bír, amelynek áraihoz az árak a szerződés teljesítésének helyén igazodnak.

23. §.

Ha a közados valamely dolgot bérbevesz, a bérlet tárgyát azonban a csődnitási idejében nem vette át, a bérbeadó elállhat a szerződéstől, e felől azonban a csődvagyony kezelőjének kiváratára haladéktalanul nyilatkoznia kell; ha nem nyilatkozik, a 21. §. rendelkezése nyer alkalmazást.

Ha a bérlet tárgya a közadosnak már átadott, a csődtömeg kezelője vagy a bérbeadó a szerződést a törvényes, vagy pedig a szerződéses rövidebb határidő felmondhatja, a felmondás azonban nem érinti a kártérítéshez való jogot. Ha a bér már előre ki van fizetve, a bérbeadó felmondása csak annak az időnek elteltével érvényes, amelyre a bér már előre ki van fizetve.

24. §.

Ha a közados valamely dolgot bérbead, a bérlet viszonyát a csődtömeg kezelője folytatja. Az előre történt bérfizetés azonban, amennyiben nincs nyilvánkönyvben bejegyezve, a csődvagyony kezelőjével szemben csak arra az időre érvényes, ameddig a szerződés akkor tartott volna, ha a csődnitást után a szerződés, vagy ennek hiányában a törvényes felmondási időre

haladéktalanul felmondatottnak volna; ez azonban a kártérítéshez való jogot nem érinti.

A bérlet tárgyának a csődben történt minden elidegenítése a bérleti viszony szempontjából a kényszereladás joghatályával bír.

25. §.

Ha a közadós szolgáltató és az alkalmazott már szolgálatba lépett, az alkalmazott a csődnyitást követően az alkalmazott a csődnyitás után egy hónap alatt a szolgálati viszonyt felmondás nélkül felmondhatja, a csődtömeg kezelője azonban ezt a szolgálati viszonyt csak a törvényes vagy a szerződéses rövidebb határidőre mondhatja fel.

Ha a szolgálati viszony a csődtömeg felmondása következtében a szerződéses szolgálati idő letelte előtt szűnik meg, vagy pedig ha szerződéssel hosszabb felmondási idő köttetett ki, az alkalmazott mint csődhitelező kártérítést követelhet.

Külön törvényeknek a rendelkezései arra nézve, hogy a csődnek minő joghatálya van a szolgálati viszonyra, érvényben maradnak.

Leszállítják a városi üzletek bérleti összegét

A tanács huszonöt százalékos engedményt javasol

A városi üzlethelyiségek és a többi városi épületben levő üzlethelyiségek bérleti néhány hónappal ezelőtt, mint jelentettük, mozgalmat indítottak, hogy szállítsák le az üzletek bérleti összegét. Az üzleteket ugyanis a legtöbb esetben éveken keresztül magas összegekért, amikor a gazdasági viszonyok sokkal kedvezőbbek voltak és amikor Szobotica kereskedelmi élete forgalmasabb és élénkebb volt. Ma a beltéri kereskedők a gazdasági válság legnagyobb teherviselői és képtelenek a nagy adókon és sok más fizetési kötelezettségen kívül megfizetni azt a nagy üzlethért, amelyet néhány évvel ezelőtt a konjunktúra idején fizettek.

A városi üzletek bérlőinek egy küldöttsége két hónap előtt felkereste hivatalában Osztójcs Szelimir polgármestert, akinek előadták helyzetüket és kérték, hogy legyen segítségükre. Osztójcs Szelimir polgármester annakidején ígéretet tett, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és lehetőleg ebben az évben a közgyűlés elé terjeszti.

A városi képviselőtestület e hó végén tart közgyűlést és értesülésünk szerint ezen a közgyűlésen nyel elintézését ez a kérdés is. A városi tanácsnak olyan javaslata van, amely indítványozza a közgyűlésnek, hogy a bérleteket huszonöt százalékkal szállítsa le arra az időre, amíg a gazdasági válság tart és abban az esetben, ha évek után a kereskedők jobb helyzetben lesznek, részletekben megfizetik a városnak ezt a huszonöt százalékos különbözetet.

Meleg ruhát a szegény gyermekeknek!

A szubotica Patronage gyermekfelruházó ünnepélye

Megható ünnepély színhelye volt kedden a szubotica Patronage jótékonyági egyesület gyermekkonyhája. Ünnepélyes keretek között kiosztották a gyermekkonyha huszonhat apró védence között az egyesület karácsonyi ajándékát, a meleg ruháscskákat.

Délután három órakor már zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel a napközi otthon nagyterme. Az ünnepélyes ruhakiosztáson megjelentek az egyesület tagjai és a szegény gyermekek szülei, hogy tanni lehessenek annak a kedves öröme, amely az apró gyermekek arcáról sugárzott, amikor kezükbe kapták a meleg ruhákat és helyet foglaltak a dusan terített asztaloknál. A Patronage, ez a csendben dolgozó jótékony egyesület ebben az évben is igyekezett örömet szerezni azoknak az apró gyermekeknek, akik naponta meleg ételt kapnak az egyesület napközi otthonában. A nemes akció fűradhatatlan vezetője és szervezője Löbl Salamonné elnöknő, akinek a szervezés nehéz munkájában segítségére vannak Oblath Náthánné, Steiner Kálmánné, dr. Barta Antalné, Stiglitz Elekné és az egyesület vezetőségének többi tagja.

Három órakor kezdődött az ünnepély. Kohn Mór harmadik elemista szerb nyelven köszöntötte a megjelent vendégeket, majd szerb dalokat adott elő Gutmann Imre hegedűkísérettel. Utána Löbl Salamonné elnöknő köszöntője következett, majd Wald Malvin polgári iskolai tanuló mondott magyar nyelvű üdvözlő beszédet. Dr. Gerson József főrabbi meleg hangú beszédében méltatta a nap jelentőségét. A beszédek elhangzása után kiosztották a gyermekek között az egyesület ajándékát, jómódúságú meleg téli ruhákat. Ezután az apró gyermekek és a vendégek asztalhoz ültek és az egyesület hölgytagjai felszolgálták az izleles uzsonnát.

A Patronage karácsony másnapján a szegény gyermekek segélyezésére nagyszabású gyermekbálát rendez, amelynek programját most állítják össze.

Örömet okoznak

minden karácsonyfa alatt az Elida kazetták. Minden nőt megörvendeztetnek az Elida ajándékkazetták választékos tartalmukkal. Nem hiányozhatnak karácsonyi ajándékai közül az

ELIDA KAZETTÁK

Németország rövidesen eltörli a házasságtörés büntetését

Jegyetársak együttalakását természetesnek találja a modernizált törvénykönyv

Nyilvános viták a szerelemről

Berlinből jelentik: A berlinieknek mostanában sok bajuk van a házassággal. Nem a privátbajokról beszélünk, bár a statisztika az ilyen konfliktusokról súlyos adatokat mesél, hiszen szinte hónapról-hónapra növekszik a válások száma, úgyhogy a katolikus demokrácia nagy pártja, a Centrum, minden befolyása megfeszítésével gátat vetett a válóperek ismételt tervezett megkönnyítésének. A válások problémája pár hét eőtt már majdnem kormányválságot idézett elő és megtörtént, hogy az egyik kormánypart, éppen a Centrum, elhagyta a jogügyi bizottság ülését, hogy ezáltal megakadályozza a törvényjavaslat letárgyalását. Így még mindig nem sikerült kivívni a közös megegyezésen alapuló válások rendszerét és az egymástól szabadulni akaró házastársak még jó néhány hónapig kénytelenek lesznek megelégedni a régi trükkökkel, ha már végképpen nem tudják elviselni az együttélés igáját.

Az új törvénykönyv azonban mégis lényeges reformokat fog tartalmazni. Mielőtt a Reichstag is megszavazza a Strafrechtsausschussban nagy küzdelem után elfogadott paragrafusokat, Németországban a házasságtörés megszűnik törvényileg üldözendő cselekmény lenni. Valóban csak egy hajszálon mulott, hogy a közeli és távoli jövő tülen hitvestársai megszabadultak e veszedelemtől. Tizenöt szavazat szólt a paragrafus megtartása mellett és tizenöt ellene. Ez az arány pedig elegendő volt ahhoz, hogy a parlamenti szabályok alapján kimaradjon az új büntetőtörvénykönyvből a házasságtörési paragrafus.

Nagyon érdekes indokolással szálltak sikra a törvényjavaslat ellenfelei a kényes paragrafus ellen. A büntetőtörvénykönyv eddig is feljelentés alapján üldözendő bűncselekménynek ismerte el a házasságtörést, míg a bíróság vagy egy másik hatóság saját iniciatívájából nem indíthatott eljárást. Már most, így véleked-

tek a reform előharcosai: vagy valóban államérek és a jog követelménye a házasságtörés megbüntetésére, vagy pedig nincs helye egy modern törvénykönyvben. Az eddigi rendszer a bosszút intézményesítette. Csak a férj vagy feleség feljelentése állíthatta a hitvestársat a törvényszék elé. *Mitűd a modern igazságszolgáltatás a bosszú fogalmát nem ismeri, nem engedhet szabad utat a privát családi bosszúnak sem, tehát a paragrafusnak buknia kell.* A katolikus pártok egy Egyes taktikusa erre rögtön javaslatot terjesztett be, hogy a házasságtörés mindenképpen üldözendő legyen, tehát feljelentés nélkül is. Ettől azonban már nagyon megijedtek a bizottság tagjai és ez az indítvány hatalmas szöveggel került elvetésre.

A Don Juanok azonban mégsem örülhetnek teljesen, mert egyes speciális cselekedetekre az eddigieknél szigorúbb büntetéseket mér ki a német honatyák bölcsessége. Boccaccio fantáziájuk például a következő bűnhalmazatot eszeli ki: Ha valaki a sötétség minden eltakaró leple alatt belépőzik egy hitves feleség hálószobájába és így orvul kihasználja a semmi rosszat nem sejtő asszony tévedését, az eddigi büntetésnél súlyosabb megtorlással büntetendő kalandjéért az igazságszolgáltatás. Még arra is gondol a törvénykönyv, ha valaki egy szegény vak nőt téveszt meg ugyanilyen alias szándékkal.

Vizsgálatok nagymértékben onyhultak az eddigi kerítési törvények, melyeket a mindennapi életben igen gyakran előkerülő esetekre is lehetett alkalmazni. A modernizált német törvénykönyv kimondja, hogy *jegyzőrségek együttműködésében mai szellem már nem találhat kivételt és az ilyen összeköttetés eltérése már nem büntetendő cselekmény.* Persze gyakorlatban már régóta mindig ez az elv érvényesült, de minden vasárnap olvashatók a legnagyobb jobboldali lap lakáshirdetési között a következő ajánlatok: *Ehe- und Brautpaarzimmer in grösster Auswahl.*

De nemcsak a parlamenti tanácskozástermek hívós milliójében, hanem népgyűlések forró hangulatában is aktuális a házasság problémája. *Németországban divatos volt, hogy minden aktuális kérdést nyilvános vitákon beszélték meg, ahol a meghívott előadó után a tárgy iránt érdeklődő laikusok — és a házasság kérdésében vajon ki lenne laikus — is kifejtették véleményüket. Most egyre-másra tartják a házasság intézményéről szóló vitáit. A szenvedélyes eszmecsere középpontjában a már szinte klasszikusnak mondható jó öreg Van de Veldé és az újabb Calverton, a »Házasság bankrotta« című amerikai könyv szerzője, állanak. Külön pikantériát ad az óriási közönség által látogatott jeléseknek az, hogy az Altes Herrenhaus-ban, egykor Németország konzervatív feudális főrendjeinek hajlékában gyűlnek össze a szenvedélyes vitatkozók. A legújabb ilyen nyilvános konferenciát a paritás kedvéért két úr és két hölgy tartott előadást.*

Mint ahogy másképp nem is lehetséges, úgy Margarete Kaiser, az írónő, mint Cläre Mayer asszony a radikális politikushölgy, valamint férjpartnereik, Werthauer, a nagynevű védő-kriminlista és Simmel, a kiváló pszichoanalitikus, föltötte teoretikus keretben mozgattak. Így például Margarete Kaiser megállapította, hogy a külső kényszer helyett két ember szabad akaratának kell átvennie és alaposan leszedte a keresztvizet Van de Veldéről, aki mindenféle csalafinta receptekkel akarja az érzéseket megőrizni, vagy fokozni. Mesterkedésekkel ezt nem lehet elérni. Igazi életközösségnek, a kényszertől megszabadított akaraton kell felépülnie. Cläre Mayer radikálisabb volt az előtte szólnál és kijelentette, hogy a házasság fizikai rokonszenvben nem épülhet fel. Csak a lelkekben lehet az együttélés alapját keresni és míg ez a felismerés nem diadalmaskodik a nemek egész együttélésében, lehetetlen az ideális házasság. Mint némileg brutálisan mondotta: *ha elérjük, hogy a házasságon kívüli életben ne legyünk bestidk, a házasságban sem leszünk azok.* De megnyugtatónkra mindjárt hozzátette, hogy az ember a természet alapján — a polygam állatokhoz tartozik.

Werthauer doktor az államra haragudott, kijelentvén, hogy a házasságra kizárólag az államnak van szüksége, mely állampolgárainak legerősebb életstílusát saját javára akarja kihasználni. Nem remél sokat a reformtól, csak századok fejlődése hozhat változást.

Simmel dr., mint pszichoanalitikushoz illik, megállapította, hogy uniformizálni egyáltalában nem lehet, tehát törvényhozással, vagy törvényhozási reformokkal elérni mit sem lehet.

Közben már oly későre fordult az idő, hogy a vitát egy további ülésre halasztották.

Panama a hősi halottak csontjaival

Francia vállalkozók nagy illegitim hasznot szereztek a hősi temetők áthelyezésével

Párisból jelentik: Nagy feltűnést keltő botrány foglalkoztatja a francia sajtót és a közvéleményt. A francia kormány a harctéren elesett hőseket exhumálta és hamvait ujjannan épített temetőkben helyezte el, hogy ezzel is lerója Franciaország háláját a saját hősi halottai iránt és kegyeletét nyilvánítsa az ellenséges halottakkal szemben.

A hősi halottak exhumálását és eltemetését különböző vállalkozókra bízták, akik, hogy többet keressenek, százával felejtették a halottakat azokban az ideiglenes temetőkben és sírokban, ahova a harc folyamán temették őket. Kiderült, hogy Agni vidékén és a Loreto-magaslaton lévő ideiglenes sírokat fel sem ásatták s a francia kormány által rendelkezésre bocsátott díszes ércoporsókát vagy eladták, vagy üresen temették el. Arrleus és Gohell között egy nagy német katonai temető van, amelyről a vállalkozók azt jelentették, hogy az ott lévő halottakat egytől-egyetlén átszállították az új temetőbe. A régi temetőt erre felásták s kiderült, hogy a vállalkozók onnan egyetlen halottat sem vittek át, csupán az exhumálási és a temetési költségeket vették fel. A vállalkozók ellen megindult az eljárás.

TÖZSDE

Zürich, dec. 19. (Zárlat.) Beograd 9,12 háromnegyed, Páris 20,25, London 25,09, Newyork 514,07½, Brüsszel 71,97¼, Milánó 26,91¼, Madrid 71,20, Amszterdam 207,45, Berlin 123,12, Bécs 72,28, Szófia 3,72¼, Prága 15,26¼, Varsó 57,75, Budapest 90,17, Bukarest 3,06¼.

Beograd értéktőzsde, dec. 19. Az ünnep miatt a tőzsdet forgalom szünetelt.

Zagreb, dec. 19. (Zárlat.) Páris 220,89—222,89, London 274,60—275,40, Newyork 56,13—56,33, Zürich 1094,40—1097,40, Milánó 293,83—295,83, Amszterdam 2273,50 áru, Berlin 13,48—13,51, Bécs 791,65—794,65, Prága 166,92—167,72, Budapest 988,22 áru.

Noviszađi terménytőzsde. Noviszađról jelentik: A noviszađi termény- és értéktőzsdén csütörtökön, a hó 19-ikén pravoszláv ünnep miatt nem volt hivatalos tőzsdet forgalom.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, dec. 19. Felhajtás 3650 darab sertés. Irányzat: igen élénk. Árak: zsírsertés a urasági nehéz páronként 200 kilós 144—146, szedett közép zsírsertés 120—260 kilós 132—138, kivételesen 140, Zsir nagyban 178, szalonna 3 darabos, táblás sózott 140, négydarabos 136. Vágómarhavásár. Felhajtás 621 darab. Irányzat: barátságos. Árak: Ökor tarka Ia 102—116, magyar tarka Ia 100—112, tehén tarka Ia 94—112, bíka tarka Ia 102—114 fillér kilogrammonként. A budapesti vágómarhavásárt a jövő héten csütörtök helyett pénteken tartják meg.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 19. (Zárlat.) Készárúpiac, irányzat gyenge. Buza 77 kilós: tiszavidéki 22,85—23,25, felsőtiszai 22,60—22,85, fehérmegyei 21,55—21,75, pestvidéki 21,60—21,80. Buza 78 kilós: tiszavidéki 23,15—23,45, felsőtiszai 22,80—23,05, fehérmegyei 21,80—21,95, pestvidéki 21,85—22. Buza 79 kilós: tiszavidéki 23,40—23,80, felsőtiszai 23,05—23,25, fehérmegyei 22,05—22,20, pestvidéki 22,10—22,5. Buza 80 kilós: tiszavidéki 23,70—23,95, felsőtiszai 23,10—23,35, fehérmegyei 22,55—22,80, pestvidéki 22,20—22,35. Rozs: pestvidéki 14,70—14,80, másszarmazású 14,70—14,80. Árpa: takarmány Ia 15,80—16,50, sör, felsőmagyarországi 19,50—21. Zab: Ia 14—15. Tengeri: tisztántul morzsolt 13,10—13,20. Határvidéki, irányzat lanyha. Buza: márciusra 23,06—23,07, májusra 23,95—23,96. Rész: márciusra 16,12—16,13. Tengeri: májusra 15,74—15,75 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparitás értendő.

Chicago terménytőzsde, dec. 19. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (121,25) 120 és fél, március (128,25) 126 hétnyolcad, május (132,25) 130 hétnyolcad. Tengeri december (91) 91, március (94,50) 94 egynegyed, május (96,75) 96 és fél.

Winnipeg terménytőzsde, dec. 19. Középfolyamok: Buza december (136,125) 137 hétnyolcad, május (142) 140 háromnegyed, július (143,125) 142.

Liverpool terménytőzsde, dec. 19. (Zárlat.) Buza december (9 sh) 8 sh 10 és fél d, március (9 sh 6 háromnyolcad) 9 sh 4 háromnegyed d, május (9 sh 8 egynegyed d) 9 sh 6 és fél d.

Vizállás

A noviszađi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vízek mai állása a következő: Duna:

Bezdán 98 (+22), Apatin 153 (+1), Bogojevó 168 (+9), Vukovár 104 (0), Palánka 98 (+2), Noviszađ 99 (—1), Zemun 162 (—10), Pancsevo 138 (—10), Orsava 208 (—6). Dráva: Oszišk 52 (0), Száva: Mitrovica 346 (—10), Zagreb 54 (+8), Sabac 174 (—16), Beograd 120 (—6). Tisza: Senta 22 (—20), Becsej 16 (—20).

HIREK

— **Ófelsége köszönete a születésnapj üdvözléseikért.** Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége kancelláriája a következő közlést adta ki: »A felséges királyi ház szvecsárja, valamint Ófelsége Alekszandar király születésnapja alkalmából nagyszámu üdvözlés érkezett a legmagasabb címre, ugy az országból, mint a külföldről. Ezekben az üdvözlésekben alattvalói hűség és a királyi ház iránti szeretet nyilvánult meg. Ófelsége kancelláriája legfelsőbb rendeletre köszönetet fejezi ki ugy az egyeseknek, mint a magánosoknak, akik üdvözléseket küldtek.«

— **Mihaldzsics Sztanoje szubotical rendőrőkapitány kintüntetése.** Ófelsége Alekszandar király Mihaldzsics Sztanoje szubotical rendőrőkapitányt a Fehér Sas-rend ötödik osztályával tüntette ki.

— **Kintüntetett szubotical ügyvédek.** Ófelsége Alekszandar király dr. Miladinovics Milivoj szubotical ügyvédet, az ismert író a Karadiordje Csillag negyedik osztályával, dr. Dimitrijevic Dragomir ügyvédet a Szent Száva-rend negyedik osztályával tüntette ki.

— **Vlaskalin Milorád belügyminiszteri főinspektor Noviszađon.** Noviszađról jelentik: Vlaskalin Milorád belügyminiszteri főinspektor csütörtökön reggel hivatalos ügyben Noviszađra érkezett. A belügyminiszteri főinspektor meglátogatta Popovics Dáka bánt és Mlsovics Vidoje segédbánt, majd behatóan tanácskozott az egyes osztályok főnökeivel.

— **A szubotical zsidó hitközség üdvözlő távirata Popovics Dáka bánhoz.** Ófelsége a király születésnapja alkalmából a társadalmi és kulturális testületek Ófelségét és a királyi kormány tartományi helytartóit üdvözlőtáviratokkal keresték fel. Popovics Dáka bánt ebből az alkalomból valósággal elhalmozták üdvözlőtáviratokkal, többek között táviratilag üdvözölte a szubotical zsidó hitközség is. A távirat szövege a következő: »Popovics Dáka dunai bán urnak, Noviszađ. Szubotica város zsidósága lelkes örömmel üdvözöl bányát a zsidóság vallási egyenjogúságáról szóló törvény megjelenése alkalmából, amely a szerb nép és Ófelsége a királyi liberalizmusának a legszebb módon ad kifejezést és a zsidóságot legnagyobb hála-lára kötelezi. A zsidóság háláját növeli ez a jöttel, aminek Királyunk iránti alattvalói hűségünkkel, áldozatkész hazaszeretettel a polgári kötelességek teljesítésével adjuk bizonyítékát. Istentiszteletünkön arra kérjük az Istent, hogy a kormány folytathassa munkáját és szeretett hazánk fejlődjék. Dr. Klein Adolf hitközségi elnök és dr. Vidor Imre hitközségi titkár.« Üdvözlőtávirat érkezett még Fekete közösgéből, Bácskoprovozevolórol, Vrsac város polgármesterétől, Debeljacsáról, Sztarapalánkáról, Kragujevacról és Koszmaja közösgéből. A báni kabinetje valameny üdvözlőtáviratra válaszolni fog és köszönetet mond a Dunabánság lakosságának a szeretetnyilvánításért.

— **Hadzsics hadügyminiszter körvadászaton vesz részt Sztariyrbáson.** Noviszađról jelentik: A sztariyrbázi vadászegyesület vasárnap nagy körvadászaton rendez, amelyen Hadzsics Sztaván tábornok, hadügyminiszter is résztvesz. A hadügyminiszter szombaton este érkezik Vrbászra és Borota jegyzőnél száll meg.

— **Katonai előléptetés.** Ófelsége Alekszandar király december 17-ikén kelt ukázával Szimics P. Milorád adai főjegyzőt elsőosztályú tartalékos századosná nevezte ki.

— **Mázics Andrija katonai előléptetése.** Mázics Andrija volt szubotical rendőrkapitányt, tartalékos főhadnagyot, a legutóbbi ukázal elsőosztályú századosná léptették elő.

— **Vámhivatali kinevezések.** Beogradból jelenti az Avala: A pénzügyminiszter Brozovics Marlijant a szubotical fővámhivatalhoz és Barberi Albertet a kikindai vámhivatalhoz ideiglenes vámgyakornokká nevezte ki.

— **A vajdasági közjegyzők egyesületének küldöttsége a felebbviteli bíróság elnökénél.** Noviszađról jelentik: A vajdasági közjegyzők egyesületének vasárnapi ülése alkalmából dr. Miladinovics Radivoj, dr. Andrics Tódor és dr. Vatanac Milan királyi közjegyzők tisztelegtek dr. Ignjatovics Nikola felebbviteli bírósági elnöknel, akinek köszönetüket fejezték ki, a közjegyzőkről szóló törvény elkészítésénél kifejtett közreműködésért és azért, hogy a perenkívüli eljárás megszervezésénél, mint a legfelsőbb törvényhozó bizottság tagja, eredményesen képviselte a közjegyzők álláspontját.

A Bácsmegeyi
NAPLO - RA
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részesül a
könyvkedvezményekben

— **Csanics Matija őrnagy alezredes lett.** Őfelsége születésnapján ukáz jelent meg a tisztek előléptetéséről. Csanics Matija szubotical őrnagyot alezredesé nevezte ki Alekszandar király Őfelsége.

— **Előléptetések a noviszadi tisztkarban.** Noviszadról jelentik: Őfelsége Alekszandar király Jankovics Milojkó vezérkari ezredes, a noviszadi hadseregparancsnokság vezérkari főnökét és Petkovics Vojisláv vezérkari ezredes, a noviszadi repülőparancsnokság vezérkari főnökét brigádtábornokká léptette elő.

— **Szusák város rendőrfőkapitányává neveztek ki** a szubotical vasuti és határrendőrség főnökét. Őfelsége Alekszandar király a belügyminiszterium előterjesztésére Mesterovics Ivánt, a szubotical vasuti és határrendőrség főnökét Szusák város rendőrfőkapitányává nevezte ki. Mesterovics Iván néhány nap mulva utazik el új állomáshelyére.

— **Sztarakanizsa is résztvesz a dunai bánság hódoló küldöttségében.** Sztarakanizsáról jelentik: Sztarakanizsa város képviselőtestülete elhatározta, hogy szintén képviselteti magát a dunai bánság hódoló küldöttségében. A város részéről Matijevics polgármester, Tatics főjegyző, Milkó József, dr. Gajo Sztevan, Karapanzics Grujo és Knezsevics Luka vesznek részt a küldöttségben.

— **Kinevezések és áthelyezések a vajdasági bíróságoknál.** Noviszadról jelentik: Az igazságügyminiszter a noviszadi felelővíteli bíróság területén a következő kinevezéseket eszközölte: Popovics Jován noviszadi végzett jogászt a noviszadi, Protics Sztrojanka szubotical végzett jogászt a szubotical, dr. Vuljin Bozsidar sztapári végzett jogászt a szombori törvényszék csakoveci kirendeltségéhez, Medenica Ljubomir prekobrdoi végzett jogászt a kikindai, Siriski Szlávko nádaljai végzett jogászt a szombori törvényszékhez, Glumac Milán szremszkarlovicii végzett jogászt a palánkai járásbírósághez joggyakornokká nevezte ki. Irattári gyakornokká neveztek ki: Szávic Ivánkát a noviszadi, Engus Jelenát a szombori, Gabrics Radivojt a szubotical, Makszimov Katicát a besckerekai törvényszékhez, Szrdanov Damicát a pansevői járásbírósághez és Riszto Pavlet a belackrvai törvényszékhez. Az igazságügyminiszter saját kérelmekre áthelyezte a következő bírósági joggyakornokokat: Sztrojancics Csedomirt Kragujevácról Szomborba, Osztojics Nadesdat Sztipről Noviszadra, Szekulics Szlobodánt Belackrvaik Sztaribecsejre és Rakasovics Brankót Szremszkarloviciról Sztaribecsejre az ottani járásbíróságokhoz.

— **A fiatalok új bíróját Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dr. Ignjatovics Nikola felelővíteli bíróság elnök Jovánovics Györgye noviszadi törvényszéki bírót a noviszadi törvényszékhez a fiatalok új bírójává nevezte ki.

— **Kitüntetés indíja polgárok.** Indijáról jelentik: Őfelsége a király Jojics Veszelin indijai polgármesternek a Szent Száva rend ötödik osztályát adományozta. Ugyanezt a kitüntetést kapták Vukicsevics Sztjevan postamaster, Vojnovics Györgye és Micsics Márkó gazdálkodók. Aranyérmeket kaptak: Köhl György gazdálkodó és Knehl Valentin iparos. Ezüstérmeket kapott Schwartz Fábian gazdálkodó.

— **Nem halasztották el a hágai konferenciát.** Páriből jelentik: Azokkal a hírekkel szemben, hogy a második hágai nemzetközi konferencia megnyitását elhalasztották, illetékes részről kijelentették, hogy az elhalasztásra nézve semmiféle döntés sem történt.

— **Áthelyezés.** Besckerekéről jelentik: A közoktatási miniszter Jajtics Pavle főgimnáziumi tanárt, aki a besckerekai tanügyi inspektorátusnál teljesített szolgálatot, a dunai báni hivatal tanügyi osztályához helyezte át.

— **Kitüntetés noviszadi tanár.** Noviszadról jelentik: Őfelsége Alekszandar király Claire Lorand noviszadi főgimnáziumi tanárt a Szent Száva-rend ötödik osztályával tüntette ki. A rendjelet Baludzsiszcs Mirko, a noviszadi gimnázium igazgatója adta át a kitüntetett tanárnak.

— **Beomlott a földrengéstől egy délafrikai bánya.** Johannesburgból jelentik: A Villague Deep-társaság bányájában földrengés következtében beomlott egy tárna. Három benszült munkás meghalt és huszonegy ember megsebesült, közöttük a bánya európai felügyelője is.

— **Péntekig be kell adni Noviszadon a házbérvalomási íveket.** Noviszadról jelentik: A tartományi pénzügyigazgatóság figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a házbéradóvallomásukat legkésőbb december 20-ikán, pénteken be kell nyújtani.

— **Meghalt Pivelics Ante tábornok.** Zagrebből jelentik: Pivelics Ante nyugalmazott tábornok hosszabb betegeskedés után meghalt. Pivelics a régi osztrák hadseregben gyalogsági tábornoki rangot töltött be, majd az államalakulásakor a nemzeti tanács hadseregének főparancsnoka lett. Később szkopljei hadseregparancsnokká nevezte ki Őfelsége. Pivelics 1924-ben nyugdíjba ment és ez alkalommal Őfelsége a királyi tüntetésbeli hadsegédé nevezte ki. A tábornok halála széles körökben keltett mély részvétet.

Az üveg és a márvány is
nehezen kezelhető. Ezeknek fényesítésére
a legjobb és egyáltalán nem is karcolja össze a

SCHICHT OMINOL

— **Uj óráströsz Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az amerikai acélpár terén óriási arányú fuzió jött létre. Négy nyugati acélvállalat egyetlen hatalmas trösztbe olvadt össze, amelynek neve: Republic Steel Co. Cleweland. Az új tröszt Amerika harmadik legnagyobb konszernje s alapítóje háromszázötven millió dollár. Az új vállalatban egyesült acélművek évi termése öt millió tonna.

— **Dr. Halmi Miklós diftériában megbetegedett.** Budapest közigazgatási bizottságának ülésén a tiszt főorvos bejelentette, hogy a diftéria megbetegedések száma emelkedőben van, de hozzátette azt is, hogy a baj járványszerű terjedésétől nem kell tartani. A tiszt főorvos nyilatkozata megnyugtatta a közönséget, de az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, amelyek arról számoltak be, hogy a diftéria egyre jobban terjed és most már nemcsak a gyermekek között szedi áldozatait, hanem — ami azelőtt a legnagyobb ritkaság volt — több felnőtt is áldozatul esett a súlyos betegségnek. Így a bankvilágban érthető feltűnést keltett az a hír, hogy dr. Halmi Miklós, a Magyar-Olasz bank vezérigazgatója is megkapta a diftériát, sőt felesége is megbetegedett ugyanabban a bajban. A két beteg azonban már túl van a veszélyen.

— **Idegbaj miatt levette magát a negyedik emeletől egy budapesti főtisztviselő.** Budapestről jelentik: Csütörtök reggel a Lövőház uca 22. számú ház negyedik emeletéről az udvarra vetette magát Fekete Mihály, az állami statisztikai hivatal főtisztviselője. Mire a mentők a helyszínre érkeztek, már meghalt. A szerencsétlen ember súlyos idegbaja miatt követte el az öngyilkosságot.

— **Tévedésből tört ki a nigériai vérengzés.** Londonból jelentik: A Morning Post diplomáciai levelezője szerint a nigériai — elég komoly — zavargásokban főként nők vettek részt, akik elégedetlenkedtek a kivételre szolgáló termékekre megszabott árakkal. A zavargásokhoz másrészt az is hozzájárult, hogy az angolok állítólag újabb adókat akarnak bevezetni. Abban kezdődött a zavargás, a csapatok tévesen értelmezték azt a parancsot, hogy a levegőbe lőjenek és a tömegre tüzeltek. Opatóban tizenöt, Uyoban harminc benszültöt öltek meg. Más helyeken a tömeg kifosztotta a hivatalokat és a vasutállomásokat. A Niger folyó mentén három további menetszárad áll készenlétben.

— **Súlyos visszaélések a moabiti legházban.** Berlinből jelentik: A moabiti ügyészségi fogházban, ahol a vizsgálati foglyokat őrzik, nagy botrányt fedeztek fel. Eddig három fogházörmeztartőt tartóztattak le, akik beismerték, hogy évek óta súlyos fegyelmi vétségeket követtek el. A fogházőrök a legkülönbözőbb kedvezményben részesítették a vizsgálati foglyokat, egyes foglyok szabadon járhattak-kelhetek és bármikor elhagyhatták a fogházat. Ezek természetesen csak a

»megbízható« foglyok voltak, mert a fogházőrök vigyáztak, hogy visszaélések ne kerüljenek napvilágra. Arra is alkalmat adtak a vizsgálati foglyoknak, hogy állandóan érintkezessenek szabadon levő bűntársikkal és olyan tanukat is szerzhessenek a főtárgyalásokra, akik rájuk nézve kedvezően vallhatnak. A fogház őrszemélyzetét szerdán az utolsó emberig kicserélték, mert a vizsgálat adatai szerint megállapították, hogy a fogház egész őrszemélyzete bele van keverve a botrányba.

— **Szubotical zongoraművész nagy sikere Budapesten.** Budapestről jelentik: Révai Gabriella, a tehetséges szubotical zongoraművész a Magyar Esperanto Egyesület Zamenhof-ünnepélyén nagy sikert aratott árérzett és pompás technikájú zongorajátékával. Révai Gabriella a közeljövőben Szubotícán ad önálló zongorahangversenyt.

— **Argentinal jogászok kiverték tanáraikat az egyetemről.** Buenos Airesből jelentik: Nagy diákzavargások voltak a napokban az egyetem jogi fakultásán. Több száz egyetemi hallgató megostromolta a tantermeteket és kiverte a tanárokat. A tüntetés oka az volt, hogy a jogi egyetem tanárai nem vették figyelembe a diákság követeléseit az új vizsgarend kidolgozásánál. Még mindig megszállva tartják az egyetem épületét a diákok, a rendőrség pedig várja a parancsot, hogy behatoljon az egyetemre.

— **A noviszadi kereskedelmi akadémia igazgatójának kitérítése.** Noviszadról jelentik: Őfelsége a király Milosevics Ljubomir noviszadi kereskedelmi akadémiai igazgatót a Szent Száva-rend negyedik osztályával tüntette ki.

— **Nyugdíjba vonult a Bács-tiszai ármentesítő társulat igazgatója.** Szentáról jelentik: Pfeiffer István mérnök, a bácsi-tiszai ármentesítő társulat igazgatója nyugdíjba vonult. A társulat ebből az alkalomból diszközgyűlést tartott, amelyen megható és bensőséges bucsút vettek a távozó igazgatótól, aki harminc éven keresztül állott a tisztai ármentesítő társulat szolgálatában. A diszközgyűlésen Vujics Szávó, a társulat elnöke, bucsúztatta el a távozó igazgatót, felszcolta érdemeit és köszönetet mondott azért a munkásságért, amelyet az ármentesítő társulat kebelében kifejtett. Ezután Matijevics Mihajlo ezredes, Sztarakanizsa város polgármestere, a társulat választmányi tagja mondott beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy Pfeiffer egyike a legkiválóbb ármentesítő szakembereknek és tudását mindenhol elismerik. Indítványozta, hogy a társulat Pfeiffer működését könyvalakban is örökítse meg, azonkívül hogy portréjét a társulat részére festessék meg. A közgyűlés egyben az igazgatói állást egyelőre Dungverszki Branisláv mérnökkel töltötte be.

— A vajdasági orvosok értekezlete a dunabánsági orvosi kamarára megalakítása ügyében. Noviszadról jelentik: A Dunabánság területén élő orvosokat, mint ismeretes, mult vasárnapra közgyűlésre hívták össze a dunabánsági orvosi kamara megalakítása érdekében. Ez a közgyűlés azonban határozatképtelen volt, ezért nem is tartották meg, hanem újabb terminust tűztek ki. A közgyűlést megelőzőleg értekezlet volt, amelyen összeállították a megalakuló orvosi kamara vezetőségének listáját és ezt tájékoztatásul, valamint hozzászólás végett minden orvosnak megküldték. Szerdán este dr. Popovics Jovan noviszadi járási orvos elnökléte alatt a vajdasági orvosok értekezletet tartottak, amelyen többen nyíltan is kifejezték elégedetlenségüket a szétkülönbözött listával kapcsolatban. Az értekezleten szavaztak is a lista fölött és tizenkilencen mellette, harminckilencen ellene szavaztak. A szavazás eredményeképp az ellenlista került ki győztesen, amelyen vezetőhelyen dr. Popovics Jovan állott. Dr. Popovics kijelentette, hogy semmi körülmények között sem vállalja a kamara elnökségét, neki semmi kifogása a másik lista elnökléte ellen, csupán a lista összeállítását nem tartja megfelelőnek. Felszólalása után elhatározták, hogy akciót indítanak a leszavazott lista megváltoztatása érdekében.

— Iparostanács alakul Szubotícán. A szubotícai ipartestület nemrégben arra kérte a városi tanácsot, hogy alakítsa iparostanácsot. A városi tanács szordai tanácsülésén foglalkozott a kérdéssel és magáévá tette a javaslatot. A tanács úgy határozott, hogy a közigazgatási bizottságból két iparos és kereskedő tagot delegálnak az iparostanácsba. Két tagot küld a noviszadi kamara is. A tanács többi tagjait az ipartestület küldi ki. Az iparostanács a másodfokú iparhatóság mellett, mint tanácsadó testület működik és a jövő év elején alakul meg.

— Megalakult a dunabánsági vendéglősök egyesülete. Noviszadról jelentik: A vajdasági vendéglősök egyesülete akciót indított azért, hogy az egyesület alakuljon át dunabánsági egyesületté és ennek megfelelően terjessze ki hatáskörét az egész Dunabánság területére. Szerdán több város megbízottai Noviszadon értekezletet tartottak, ahol elhatározták, hogy december 31-ikén Beogradban tartanak ülést és ezen az ülésen fognak megállapodni a bánsági egyesület megalakulása kérdésében. Ezen a beogradi ülésen ki fognak küldeni egy bizottságot az alapszabályok megváltoztatására.

— A noviszadi kamara közműves- és ácsmestertanfolyama. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara szerdán délelőtt tíz órakor nyitotta meg az iparos ifjúság Szkerliceva uca 18. számú helyiségeiben a kéthónapos közműves- és ácsmestertanfolyamát. Dr. Koszics Mirko egyetemi tanár, kamarai főtitkár, dr. Sztanics Sztanko kamarai titkár és Lános Nenad mérnök, műszaki igazgatósági inspektor voltak jelen a tanfolyam megnyitásánál. Dr. Koszics Mirko hosszabb beszédben üdvözölte a tanfolyam résztvevőit, akiknek figyelmét felhívta a tanfolyam nagy jelentőségére. A kamara kétvétenként szokott Noviszadon ilyen tanfolyamot rendezni, amely lehetővé teszi, hogy annak hallgatói újabb szaktudást sajátítsanak el. A tanfolyam elvégzése után a hallgatók egy állami vizsgabizottság előtt vizsgát tehetnek, amelynek letétele lényeges előnyökhöz juttatja a tanfolyam résztvevőit. A kamara jelentékeny anyagi áldozatot hozott a tanfolyam létesítésével és nemcsak ingyenes oktatásban részesíti a hallgatókat, hanem gondoskodott azoknak díjmentes elszállításáról is. A tanfolyam negyvennégy hallgatójának oktatását Lános Nenad műszaki igazgatósági inspektor, Tosics Dusan mérnök kamarai elnök és Sagmeister Dániel városi mérnök végzik.

— Bonyodalmak a meggyilkolt Molnár Sándorné hagyatéka körül. Beeskerekről jelentik: A Sztariléc községében meggyilkolt Molnár Sándorné, a dugazdag beogradi asszony hagyatéka körüli harc új és kedélyes fordulatot vett. Kardov Leó varsói kereskedő diplomáciával uton bejelentette, hogy igényt tart Molnár Sándorné vagyonának egy részére, mert közeli rokonságban áll a tragikus véget ért asszonnyal. Kardov azt állítja, hogy őt eredetileg Kardosnak hívták és szülei Debreczen környékéről származtak el Lengyelországból, ahol a Kardos nevet a lengyel hangzású Kardov névvé cserélték fel. Molnár Sándorné vagyonát ugyanis nővérenek gyermekei, Kardos Andor debreceni színiigazgató, valamint fivére és nővérei örökölték. A beadványt a napokban tárgyalta a jasomicesi járásbíró és Kardov Leót keresetével elutasította, mert Kardov-Kardos semmivel sem tudja bizonyítani, hogy tényleg Kardosnak hívták, hogy Debreczen környékéről származtak el és hogy valóban a Kardos-családnak abba a csoportjába tartozik, amely rokonságban áll a meggyilkolt asszonnyal.

— Sorozatos zenei matinékat rendeznek a szubotícai Városi-színházban. A szubotícai zeneiskola vasárnapról kezdve hetenként zenei matinékat rendez a Városi Színházban. A matinékon a zenede legjobb növendékei lépnek fel tanáraik felügyelete alatt. A hangversenyeket főleg az ifjúság részére rendezik és a helyarákat alacsonyán szabják meg.

— Álarcos rablók garázdálkodnak Mladenovác környékén. Noviszadról jelentik: Szmederevói jelentés szerint vakmerő rablótámadás történt az elmúlt éjszaka Mladenovác és Kovacevác között a koszmajai járásban. Hét álarcos rabló az esti sűrűkötetben megtámadta az uton hazafelé igyekező földműveseket, akiket kiraboltak. Az álarcos banditák erősen fel voltak fegyverezve és a megtámadottak semmi ellenállást sem fejtettek ki. A megtámadott földművesek nem egy csoportban, hanem egyenként haladtak végig az uton, ami sokban megkönnyítette a vakmerő banditák munkáját. A rablók összesen kétezeröt száz dinárt raboltak el áldozataiktól.

Eleven kirakatreklám a rádiózenére

táncoló babák

KONRATH subotícai kirakataiban
mindennap megtekinthető

— A noviszadi Tabitha nőegylet karácsonyi gyermekfelruházó ünnepe. Noviszadról jelentik: A noviszadi Tabitha evangélikus nőegylet hétfőn, december 22-ikén délután az Olimpia teremben osztja ki ezévi karácsonyi ruhaajándékait. Ezt megelőzőleg az elemi iskolai tanulók műkedvelőelőadást rendeznek.

— A szubotícai pékek a záróra megválogztatását kéri. A szubotícai ipartestület pékszakosztálya ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a pékekre vonatkozó zárórendeletek módosítását fogják kérni. A pékeknek az a kívánságuk, hogy a munkaszünet vasárnap déltől hétfő délig tartson, mert a mostani helyzet nagy kárt okoz a pékiparnak.

— Gyilkos testvérek. Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszéken csütörtökön tárgyalták Petrovics Milán és öccse Petrovics Imre vajszkai földművesek bűnügyét. A két testvér mult év október 30-ikán verekezés közben agyonverte Miskovics Antal vajszkai gazdálkodót. Az ügyészség Petrovics Milán ellen gyilkosság bűntette, öccse ellen pedig bűnszegédlet miatt emelt vádat és a szombori törvényszék Milánt két évre, öccsét pedig hathavi börtönrre ítélte. A felelősséget a bíróság az ítéletet helybenhagyta és ugyancsak helybenhagyta a semmitőszék is.

— Eljegyzés. Gyurgyevics Koszta diplomált jogász, kerületi bírósági tisztviselő és Bezulj Katica urleány jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

— Ezdánai rendőrök a vádlottak padján. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa szerdán tárgyalta Predojevics Koszta, Nikolics Máté és Matin Brankó bezdáni rendőrök bűnperét. A vádirat szerint a három rendőr 1926 június 4-ikén az uccán elfogta Mészáros Pál Csitár Simon és Szabó János bezdáni legényeket, akik ellen az volt a vád, hogy ittas állapotban több ablakot betörték. A rendőrök a három legényt a község házára vitték és annak ellenére, hogy a gyanúsítottak ellen semmiféle bizonyíték sem volt, fogvatartották és megverték őket. Később kiderült a legények ártatlansága, de Predojevics Koszta rendőrvezető ahelyett, hogy szabadlábra helyezte volna őket, a három legényt átadta a csendőrségnek. Az ügyész hivatalos hatalommal való visszaélés, személyi szabadság megsértése és könnyű testi sértéssel vádolta a rendőröket, akik a tárgyaláson tagadták a terhükre rótt bűncselekményt, de a tanúk ellenük vallottak. A bíróság bűnösnek mondta ki a vádlottakat és Predojevics Kosztát, valamint Nikolics Mátét harmincháromnapra, Matin Brankót pedig tizenöt napra elzárásra ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben.

VÁSÁROLJON

RUFF

SZALONCUKROT

mert az, ha a fáról leszedi, mindig friss és jóízű marad

— Új elemi iskolai igazgató Titelea. Titeletről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Mutics Gyura titeli elemi iskolai igazgatót Perleszre helyezte át és helyébe iskolai igazgatóvá Illies Emil titeli tanítót nevezte ki.

— Agyonütötte a fa. Noviszadról jelentik: Végzetes szerencsétlenség történt Arangyelovác határában. Markovics Vukadin sztojnik földműves a közel erdők mellett haladva egy fa alatt megpihent és nem vette észre, hogy a fa már félig ki van vágva és az erdőirtók csupán a déli ebédidő idejére hagyták abba munkájukat. A környéken dühöngő szélvihar a fát kidöntötte és a lezuhanó fatörzs agyonütötte a szerencsétlen földművest.

— Vasárnap választják meg Miss Noviszadot. Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb jótékony nőegylet december 22-ikén, vasárnap délután a Szloboda nagytermében műsoros teadélután rendez, amelyen a Vreme szerkesztősége által rendezett országos szépségverseny noviszadi jelöltjeit választják meg. A győztesek résztvesznek az 1930. évi Miss Jugoszlávia-választáson. A zsűri tagjai Malin Franjo szerkesztő, Dobrovics Petár és Tiesics Petár festőművészek, dr. Adamovics Alekszandar ügyvéd, Tabakovics György műépítész és Matics Voja hírlapíró lesznek. A teadélután keretében Herenda Brunó, a Vreme szerkesztője előadást tart a világszépségversenyéről.

— Háromszáz házhelyet osztanak ki Szentán az agrárördekeket között. Szentáról jelentik: Dr. Marics Manojlo, a noviszadi agrárhivatal vezetője, Radojlovcics Zslvojin gazdasági referens, Kuzsnik Matej mérnök, Branovacsli Sztavan szentái gazdasági tanácsnok, Bozsedar Pero gazdasági fogalmazó, Russwurm Oszkár, az agrárza zajednica igazgatója, Vukotics Milan és Angyelic Luka, az agrárza zajednica vezetői befejezték a helyszíni vizsgálatot a kiosztott házhelyeken végzett építkezéseknél. Megállapították, hogy a Szentán letelepedett agrárördekek elhelyezésére még háromszáz házhely szükséges. A bizottság a járási főszolgabíróval delegáltjával, dr. Maties Alekszandar orvossal kikereszték és kijelölték a házhelyek építésére alkalmas területet. Az ipartelep mellett huszonöt telket lehetne felépíteni, hetvenöt telket pedig a Vásártéren oly módon, hogy a vásár tartására azért elegendő hely maradjon és elegendő hely maradjon a terbe vett városi építkezésekre is. Kétszáz házat a város közelében a nagybirtokok szupermaximumán kellene — a bizottság véleménye szerint — felépíteni. A bizottság kimondta, hogy a házhelyek kiosztását legrövidebb időn belül kell végrehajtani, mert 1930. év szeptember havában már minden érdekeltnek le kell telepednie a kiosztott földjén.

— Felmentették a leányszöktetéssel vádolt zsaball legényeket. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék büntetőtanácsa szerdán másodszor tárgyalta négy fivér: Krnyetin Jován, Szlavkó, Milorád, Zdrávkó és Csonkics Zsarkó zsaballai földművesek leányszöktetési bűnügyét. Az ügyészség azzal vádolta a legényeket, hogy 1923 november 17-ikén Zsaballon megszöktették Bozsia Jovánka zsaballai leányt. A törvényszék már egy ízben tárgyalta ezt a bűnügyet és a négy Krnyetint és Csonkicsot fejenként kétévi fegyházra ítélte és az ítéletet a felelősséget a bíróság is helybenhagyta. Dr. Arszentjevics Milorád ügyvéd a semmitőszéknek az ítélet megsemmisítését kérte és olyan tanúk beidézését indítványozta, akik igazolják, hogy a leányt Krnyetin Jován annak beleegyezésével szöktette meg. A november 22-ikén megtartott tárgyaláson a semmitőszék megsemmisítette a két alsófokú bíróság ítéletét és új tárgyalást rendelt el. Szerdán az újabb törvényszéki tárgyaláson a védőügyvéd által bejelentett tanúk igazolták, hogy a leány beleegyezett a szökésbe, mire a bíróság valamennyi vádlottat felmentette. Az ítéletben az ügyész is megnyugodott, úgyhogy az nyomban jogerőre emelkedett.

Ne kinezza gyermekeit a közönséges, nyúlós csukamájoival,

hanem adjon nekik

JEMALT

amely halibattiminnál fogva laposkkel rendelkezik, könnyen emészhető és az étvágyat fokozza.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Ez a híres
fájdalomcsillapító

„Bayer”
ASPIRIN-
tabletták

eredeti csomagolása.

Kérje mindig az eredeti
„Bayer” csomagolást a
kékfehér-piros szavatossági
jeggyel.

— Ittasan jelent meg a közgyűlésen egy mitrovicai városatyja. Szremszkamitrovicáról jelentik: A szremszkamitrovicai törvényszék büntetőtanácsa most tárgyalta Mitrovics Milán velüktradinaci gazdálkodó, volt községi képviselő bűnügyét. A volt városatyja a vádlót szerint 1926 május 24-ikén ittasan ment el a közgyűlésre, ahol nagy lármát csapott és a közgyűlés elnökét megakadályozta hivatalos teendőinek ellátásában. A tanuk kihallgatása után a bíróság bűnösnek mondotta ki Mitrovics Milánt és nyolcszáz dinárra változtatható nyolc napi fogházra, valamint politikai jogainak egyévi elvesztésére ítélte. Az ítéletben a vádlottat megnyugodott.

— Ráolvasásért tizennégy nap. Szremszkamitrovicáról jelentik: Szerdán hozott ítéletet a mitrovicai törvényszék Jovánovics Dika sztaribanováci cigányasszony bűnpörében. Az asszony ellen az ügyészség csalás miatt emelt vádat. A cigányasszony jóslással és ráolvasással foglalkozott és hozzá járt az egész falu szerelmes fiataljaira. Jovánovics Dika a bizalmat alaposan kihasználta és a jóslásokért értékes tárgyakat csalt ki pácienseitől. A bíróság a cigányasszonyt tizennégy napi fogházra ítélte, amiben a vádlottat megnyugodott.

Téli trikó-fehérenemű (jaeger) a legnagyobb választékban és leszállított áron Klein Jenő speciális trikóáruüzleteiben Noviszád, Vel. Becskerek, Senta

— A noviszadi szerb-orosz jótékonyági egyesület közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb-orosz jótékonyági egyesület kedden tartotta meg évi rendes közgyűlést, amelyen a jelentések tudomásulvétele után újra megválasztották a régi tisztikart. Az egyesület élére dr. Prodanovics Mihajloné és Herzenko Mária kerültek. Tiszteletbeli elnök dr. Csirics Irinej püspök lett.

— Nyíltéri nyilatkozat miatt ezer dinár pénzbüntetés. Noviszadról jelentik: Batak László szombori gépkereskedőt a szubotival törvényszék sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt ezer dinár pénzbüntetésre ítélte, mert Elek Jenő igazgatóról sértő kitételeket tartalmazó nyíltéri nyilatkozatot jelentetett meg. A felelősséget bíróság szerdán helybenhagyta az ítéletet.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— Új helyiségbe költözött a szentl munkásbiztosító. Szentáról jelentik: A munkásbiztosító hivatal eddigi helyiségéből a Zlatna Gredna uccába (volt Szép-uccába) költözött át.

— A noviszadi rendőrség új hivatali helyisége. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség ügyosztályait a büntetőrendőrségen kívül, amely a városháza szuterén helyiségeiben van elhelyezve, a tőzsde melletti Gajnovics-féle villába helyezték át.

— A Loire-menti várak. Noviszadról jelentik: A Francia Klubban hétfőn este Masset Paul noviszadi főgimnáziumi tanár tartott francia nyelvű előadást a Loire-menti várakról. Az előadást mozgóképekkel kísérték.

Karácsonyra háziaszonyok Ruff-csokoládét vásárolnak

Száz- és ezerdinárosok a ládákban. Olvassa el a keddi, csütörtöki, szombati és vasárnapi lapban a »Rekord« gyorskötőgépek hirdetését.

Szenvedő nőnél a természetes **Ferenc József** keserűvíz könnyű, orvokdés nélkül való belkiürítést idéző és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a »Ferenc József« víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Gyilkos biztosítási ügynek. Szremszkamitrovicáról jelentik: Halálos kimenetelű verekezés folyt le a közeli Grgurevci község egyik vendéglőjében. Az egyik asztalnál mulatót Miroszavijevics Szevan biztosítási ügynek Dolanics Mirko gazdálkodó társaságában. A mulatózók között szóváltás keletkezett és a biztosítási ügynek dühében előrántotta kését és Dolanics Mirko hátába szurta. A gazdálkodót előntötte a vér, tántorogva elhagyta a vendéglőt és szomszéd házában lakó orvoshoz csemetett be, mire azonban ajtót nyitottak, a szerencsétlen ember halott volt. A boncolás megállapította, hogy a kés a szívburkolatot sértette meg. A gyilkos biztosítási ügynököt le tartóztatták és beszállították a szremszkamitrovicai ügyészség fogházába.

SZÍNHÁZ

Primadonnák, akik „keztcsókolom”-mal köszönnek az ujságíróknak

Csizmás színészek és rokolyás művésznők

Budapest, december.

Este félnyolc a Magyar Színház színpadán. Ahol mások szmokingos színészek és estélyi ruhás színésznők várják az előadás megkezdését, ott most egész szokatlan kép bontakozik ki. Csizmás legények és rokolyás lányok üldögélnék az öltözőkben, a folyosókon, a színpalak mögött, türelmesen várva, amíg maszkirozzák őket, fatusi lányok és legények, akik valami szent áhitattal bámulják a színpad ördögös masinériáit, villanyhálózatát és azt az egész idegen és titokzatos valamit, amibe beleszóppentek néhány este. Ők szegények igazán nem tehetnek semmiről. Betanulták egyszer a »Háry János«-t, csak úgy az önmaguk szórakoztatására, műkedvelőségi játszókként, mint annyian mások a színpadon és az életben is és maguk csodálkoztak a legjobban, amikor hivatáscs színházi emberek észrevették őket és az ő igénytelen szórakozásukat annyira érdekesnek találták, hogy áthozták őket a komoly nagy színházba. Nem nagyon értik, hogy történt mindez, hogyan lettek máról holnapra ünnepeit népművészekké, csak ülnek bűnöszen és a nagy fényektől hunyorgó szemekkel a színpadon, mintha álmodnának.

A Kamara Színházból hozták át őket a Magyar Színházba és most már kissé otthonosabban megnézik a kullisszák között a csákvári földműves színészek. Mindent meg lehet szokni, azt is, hogy művész az ember. A lapok a dicsőségüket zengték, elegáns urak és hölgyek tolongtak esténként a színházba, hogy lássák őket, a lelkesebb kritikuskok európai turnét sürgettek, pedig ők nem akartak semmi mást, csak Csákváron elülni a hosszú téli esték unalmát és a falu szórakoztatására megegyenlenni az egyszerű paraszti lényükhöz közelekvő naiv színpadi mestert.

Most festik őket az előadásra Piros egyenruhájukat már megszokták, ki a hátruból, ki csak a színpadról, a császárné jelmezével és a hercegnők ruháival azonban már nagyobb baj van, mert idegen nekik ez a maskara. A legotthonosabban Örsze megzemélyesítője, Benedek Bözsi éri magát, paraszti rokolyájában, pruszlikban, kis kosárral a karján. A festésükkel nincs sok dolga. Egy kevés sminket kennek a nők arcára, a legtöbbjüknek, különösen a férfiaknak a nap és a szél pirosra festette az orcáját, pirosabbra minden hazug sminknél. Bajusz is csak a fiatalabbjainak kell ragasztani, hiszen ott a büszkén kipedert bajuszuk. A lányok nagy komótosan, szétvetett lábakkal ülnek a széken, mialatt festik és fésülkészik őket, mint otthon, amikor bálba vagy vasárnapi mi-

sére készülődnek. Paulini Béla a felfedezőjük és rendezőjük sűrű-forog közöttük, szeretettel ellenőrzi mindegyiket mielőtt megjelennek a rivalda előtt. A szemek megakad az egyik lányon és rosszalóan csóválja a fejét.

— Bözsi, hol hagytad a kötényedet? — kérdi szigorúan.

— Ne tessék már haragudni — hangzik a primadonna megszeppent válasza — otthon felejtettem.

Szegény kis lány úgy meg van ijedve, mintha az ő köténye miatt nem lehetne megtartani az előadást, de Paulini megnyugtatta és hamarosan szerez valahonnan egy kötényt. A többiek is rosszalólag néznek Bözsire. Ebben a színházban rendnek kell lenni és a tagok a rendezőnek adnak igazat.

Ujságírók jönnek a színpadra, hogy megismerkedjenek a csákvári földműves-színészekkel.

— Jóestét művésznők! — köszöntik a lányokat.

— Kezit csókolom! — hangzik kórusban a primadonnák illedelmes köszönetje és önkéntelenül is elmosolyodik mindenki a színpadon.

Ha ezt a többi primadonnák hallanák. Pedig ezekben a falusi lányokban nincs semmi ravaszság, nem akarják »főzni« a kritikuskokat ezzel az illedelmes köszöntéssel, csak egész természetesen tartják, hogy kaputos uraknak »keztcsókolom«-mal kell köszönni, mint otthon a tanító vagy a jegyző urnak. Nem árt ez sem a Mária Lujzát játszó Benedek Juliska, sem a császárnét alakító Mészáros Böske méltóságának.

Nyolc óra van és elhangzik a gongütés. Lenn a zenekarban négy szál csákvári műkedvelő muzsikusz rázendít. A függöny már szétlebbent, de benn a színpadon még le van bocsátva a másik kis zöld függöny, a csákvárlak kisebb színpadának a függönye. Sepsy János uram Háry János megzemélyesítője készül be a színpadra. Ott állok mellette és megkérdem:

— Aztán nem fél ilyenkor, mielőtt kimegy a közönség elé?

— Már mitől félnék? — kérdi csodálkozva. — Megírtam én a lövészárkot is, aztán ettől féljek?!

A többiek jóízűen nevetnek. Ezek a színészek nem ismerik a lámpalázat. Ugy játszanak, mintha csak a maguk gyönyörűségére csinálnák. Ebben különböznek a hivatásos színészeketől és ez az ő főerejük. De amikor aztán Örszének közeledik a jelenése, előbb még a tükör elé szalad és sejtében végigsimít még egyszer a haján és ruháján. Ő is csak nő, tehát hiú. Ebben megegyeznek az igazi primadonnákkal.

— ó. — c.

KÖZGAZDASÁG

Csütörtökön lép életbe az új váltó- és csekk törvény

Az új törvény főbb rendelkezései

Noviszadról jelentik: Az új váltó és csekk törvény csütörtökön, december 19-ikén lép életbe. Az új törvény egységesíti az egész ország váltó és csekkjárdását, amelyet egészen modern és a legújabb idők követelményeinek megfelelő alapra helyez. Az új váltó és csekk törvényről illetékes gazdasági körökből a következő felvilágosítást kaptuk:

A váltó szövege az új törvény szerint is ugyanaz marad, mint eddig volt, csupán »az értékét felvettem« kitétel marad ki, de a kihagyás nem kötelező és ha ezt a kifejezést tartalmazza a váltó, az semmiféle jogi kihatással nem bír. Ha az elfogadó elfogadja a váltót, ráírhatja, hogy »elfogadom«, vagy »elismerem«, de ez sem kötelező. A kibocsátó köteles rávezetni a váltóra, hogy »óvatolás nélkül« és ez alá kell teljes nevét, valamint lakhelyét és foglalkozását jegyeznie. Mindenki, aki a váltót aláírja, köteles foglalkozását és pontos lakhelyét is feltüntetni, sőt ha abban a községben, amelyben lakik, nincsen postahivatal, köteles feltüntetni a legközelebbi postát is. Tanácsos, ha a bankok a kiállított váltóra ráírják, hogy a bank székhelyén, esetleg a bankban fizetendő, de csak abban az esetben, ha a bankok a váltót maguknál tartják, vagy legföljebb ugyanazon városban reeszkompaltatják.

A váltó kiállításának és kezelésének előírásai tulajdonképpen csak a régi Szerbia területén jelentenek

nagyobb változásokat. A volt Vajdaság területén az eljárásban csak kisebb változtatások történtek, amelyek lényeges különbséget nem tartalmaznak. Jelentékeny változást jelent az, hogy az óvatolás határideje a jövőben nem három, illetve a harmadik nap, hanem a lejárat utáni naptól a második nap. Például, ha a váltó december 20-ikán jár le, akkor az óvatolás 22-én történik. Változást jelent az is, hogy az egyes vallások ünnepeit csak akkor vannak halasztóhatással a váltó lejáratára, ha a váltó rendeltetési helyén a lakosságnak legalább tíz százaléka ugyanahhoz a felekezethez tartozik. Ilyen körülmények között, miután a noviszadi felelősségi bíróság területén egyetlen község, vagy város sincs, ahol a lakosság tíz százaléka zsidó, vagy iszlám felekezethez tartozik, a noviszadi felelősségi bíróság területén a zsidó és iszlám ünnepeknek nincs halasztó hatása. Az óvatolás foganatosítása három éven belül történhetik, ami a váltó lejáratától számítandó, a kifizetés elmaradása miatt benyújtandó váltókeresetét azonban legkésőbb egy éven belül meg kell indítani. Azokat a váltókat, amelyekre fel van tüntetve, hogy óvatolás nélkül fizetendő, be kell mutatni, mert ellenkező esetben az elfogadón kívül a váltó többi aláírói kötelesek a fizetési kötelezettségben.

Ne vegyen addig karácsonyi ajándékot, amíg az Amerikanski Bazárt meg nem tekinti. Legnagyobb választék, legolcsóbb árak! Minden darab csak 8 és 16 dinár!

SUBOTICA, KARADJORDJEV TRG

1483

A december 18-ikáig bezárólag kiállított váltókra az eddigi váltótörvény rendelkezései érvényesek.

A váltótörvényvel egyidejűleg lépett életbe a csekk-törvény is. Míg a váltó a legszélesebb körben is használatban van, a csekket csak igen kevesen ismerik. A régi szerbiai törvények például egyáltalán nem foglalkoznak az utalvánnyal ezzel az eszközzel. A csekk egyik legmodernebb fizetési eszköz a bankok közötti forgalomban, de magának a fizetési módozatnak történelmi múltja van. Először Angliában tűnt föl a tizenhetedik század végén, ahol a bankforgalom megkönnyítésére használták. Miután a használatban kintinően bevált, a bankok rövidesen elsajátították ezt a fizetési eszközt és ma már az egész világon csekk útján bonyolítják le a bankok közötti fizetési forgalmat. A csekk kiváló praktikuságát növeli az a körülmény, hogy pénz helyett használható, viszont bármilyen összegre kiállítható és így számlakülönbözetek kiegyenlítésére a legalkalmasabb. A csekkhasználatot tulajdonképpen az teszi veszélyessé, hogy kiállításakor ellenőrizhetetlen, hogy rendelkezik-e a megfelelő fedezettel, vagy sem. Az általános szokás szerint csekket leginkább bankok állítanak ki, amelyek a csekk kibocsátásával egyidejűleg gondoskodni tudnak a csekk értékének lefedezéséről és a bankok általában csak olyan magánosoknak adnak ki csekkönyvet, akik a banknál megfelelő fedezettel rendelkeznek. Éppen ezért a csekkel kapcsolatban egyáltalán nem forog fenn nagyobb veszély, mint egyéb értékpapírnál, sőt annálval könnyebben ellenőrizhető, miután a legtöbb esetben névre szól.

A csekkhasználatot az új törvény igen szigorúan védi minden visszaéléstől. A fedezetlenül kiállított csekket a törvény csalás büntetéként minősíti. Az új törvény egyébként minden tekintetben pontosan körírja a csekkhasználat módozatait és ezáltal erős védelemben részesíti a csekk használatot.

Az új csekk-törvénynek gazdasági körökben igen nagy jelentősége van, mert olyan vidékeken is lehetővé teszi a csekkforgalmat, amelyek eddig ebbe a forgalomba egyáltalán nem voltak bekapcsolhatók.

A Narodna Banka novemberi nagykereskedelmi indexszáma. Beogradból jelenti az Avala: A Narodna Banka legutóbb közzétett nagykereskedelmi indexszáma 1929. november havára 1926/100 alapon a következők:

	1929. nov.	1929. okt.	1928. nov.
növényi termékek	106.0	106.6	134.9
állati termékek	99.2	106.6	107.1
ásványi termékek	88.2	84.4	83.8
ipari termékek	89.3	89.9	93.9
összindex	95.3	96.8	104.7

Megalakultak a tejszövetkezetek a Tiszamentén. Szentáról jelenti: Dr. Szulima Borisz, a noviszadi országos központi tejszövetkezet igazgatója a Tisza mentén minden községben megszervezte a tejszövetkezetet. A tejszövetkezetek április elsején kezdtek működni, amikor a központi szakiskolába küldött megbízottjuk befejezte a tanfolyamot. Szentán három, Szarakanizsán két, Horgoson, Martonoson, Petrovoszelón egy-egy tejszövetkezet alakult. A tejszövetkezetek mellett most szervezik a tojásgyűjtő-állomásokat is, miután a tojás értékesítésére is biztosítottak több külföldi piacot. A szervezési munkálataikat Szentán az agrárna zajednica igazgatósága vállalta magára.

Alaptökeket emelt a petrovoszelói Keresztény Gazdasági Bank. Petrovoszelóról jelenti: A petrovoszelói Keresztény Gazdasági Bank a napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek napirendjén az alaptöke felemelésének és az alapszabályok módosításának ügye szerepelt. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóság indítványát, amely szerint kétezer darab egyenként 150 dinár névértékű új részvényt bocsátanak ki és ezzel az eddigi 300.000 dinár alaptöket 600.000 dinárra emelik. A bank részvényesei ugyanannyi új részvényt vásárolhatnak, ahány régi részvény van a birtokukban, ha erre vonatkozó igényüket január 1-ig bejelentik. A közgyűlés elfogadta az alapszabályok módosítását is és ennek értelmében az igazgatósági tagok számát felemelik.

Új piacot talált a jugoszláv soványsértés. Zagreből jelenti: A napokban Zagrebban tartózkodott Hausam Konstantin, az ismert drezdai nagyvállalkozó, aki nagyarányú exportüzletekkel foglalkozik és összeköttetésben áll a legnagyobb német hajózási vállalatokkal. Zagreb tartózkodása során érintkezésbe lépett az itteni gazdasági körök vezetőivel és az angol piacoknak jugoszláv soványsértéssel való ellátásáról folytatott tárgyalásokat, Angliában »bacon« név alatt ismerik a soványsértést, amely igen népszerű cikk és hetenként hétszáz ezer darab kél el belőle az angol piacokon. Ezt az óriási szükségletet kizárólag beho-

zatallal fedezik. A »bacon« fiatal, legfeljebb 65 angol font (38 kilogram) súlyú malac, amely vágott állapotban fej és lábak nélkül kerül forgalomba. A jugoszláv sertésenyésztés, mint ismeretes, súlyos válságba került, amióta Ausztria jelentősen felemelte a sertések behozatali vámját, úgyhogy az új elhelyezési lehetőség igen nagy értékű. Hausam szerint hetenként 5—10.000 darab jugoszláv »bacon«-t lehetne elhelyezni az angol piacokon, annál is inkább, mert a jelenlegi piaci ár különként 26—27 dinár, ami igen előnyös.

SPORT

Nagy előkészületek folynak a vasárnapi „Goldstein Pál”-emlékversenyre

A legjobb szubotici birkozők védik az értékes vándordíjat

A vasárnap megtartandó birkozőversenyt sportkörökben óriási érdeklődés előzi meg és a »Goldstein« vándordíj mult évi védője a szubotici Hakoah is jól felkészülve veszi fel a küzdelmet, hogy az idén is itt-hon tarthassa a vándordíjat. Az utolsó tréningformák alapján a Hakoah a következő birkozőkat indítja:

Légsúly: Beck, Bosnyák, Betlen II., Kocsis, Vučević.

Pehelysúly: Boros, Schachter, Antunovic, Kiss, Gombás, Simokovic.

Könnyűsúly: Fischer, Dorcszlovacski, Betlen I.

Kisbőzsúly: Bukvics, Rapics, Katona.

Nagybőzsúly: Kincses, Friedmann.

Kisnehézsúly: Szöllösi és Huber, akit most igazoltak át a TSC-ből.

Nagynehézsúly: Kiss.

A verseny a Nép körben délután két órakor kezdődik. A döntő küzdelmeket este 8 órai kezdettel bonyolítják le.

Mérkőzések a drávai bánság asztali tenniszbajnokságáért

A murszka-szubotai Mura S. K. rendezi meg a versenyt

Murszka-Szubotáról jelenti: A jugoszláv asztali tennisz szövetség zagrebi alosztályának döntése értelmében a drávai bánság ezévi bajnoki mérkőzéseit a Murszka-szubotai Mura SK rendezi meg január 5. és 6-ikán. A bajnoki versenyeket két kategóriában bonyolítják le.

I. Kategória: Klubközi mérkőzés a drávai bánság 1930. évi asztali tennisz bajnokságáért. A mérkőzés pontozási rendszer szerint történik, amelyen minden a drávai bánság területéhez tartozó klub háromtagú csapatával részvehet tekintet nélkül arra, hogy tagja-e a szövetségnek. Nevezési díj nincs, de az előzetes bevezetés szükséges.

II. Kategória: A drávai bánság 1930. évi egyéni és páros asztali tennisz bajnoksága. a) férfi egyes, b) női egyes, c) férfi páros, d) vegyes páros versenyek, kiesési rendszer szerint, amelyen minden igazolt vagy nem igazolt klub tagja résztvehet. Nevezési díj: egyéni versenyenél 10 dinár személyenként, páros versenyenél 20 dinár páronként, mely összeg a nevezéssel egyidejűleg Nemezc Ljudevit, Murszka-Szubota, Aleksandrova cesta küldendő, legkésőbb 1930. január 2-ig, mert a későbbi jelentkezéseket nem vehetik figyelembe.

A verseny kezdete január 5-ikén délelőtt tíz órakor a murszka-szubotai Sokolski dom helyiségében. Az International Table Tennis Federation határozata értelmében a mérkőzésen csak »Tema« labdákkal szabad játszani.

NOVISZAD

Szarajevó—Noviszad 1:0 (1:0)

OSZJIEK

Oszijek—Vinkovci 3:0 (0:0)

Karácsonyi serlegmérkőzések Noviszadon. Noviszadról jelenti: A noviszadi labdarugó kerület köriratban szolgáltatta fel a noviszadi egyeteket, hogy nyilatkozzanak, részt kívának-e venni a karácsonyi serlegmérkőzéseken és vajon ezek a mérkőzések az alapítószerlegről, vagy új serlegért rendezteszenek-e. A kerület csütörtök esti ülésén dönt a serlegmérkőzés sorsáról.

SZENTA:

Szentai AK—Radnicski SK 2:2 (2:1). Barátságos mérkőzés, bíró Bruckner. A SZAK az első félidő első perceiben szerezte meg góljait. A gyors eredmény után a SZAK elbizakodottan játszott tovább, a Radnicski az első félidő vége felé szerzi az első gólt és a második félidőben egyenlít. A mérkőzésen befolyt hétszáz dinár tiszta jövedelmet szegény gyermekek felruházására fordítja a két sportklub.

A sportbéke Noviszadon. Noviszadról jelenti: A Vojvodina, a NAK és a Makkabi kezdeményezésére dr. Hadzsi Koszta, a Vojvodina és a noviszadi labdarugó kerület elnöke, szombat estére a kerület helyiségeibe a létrehozandó sportbéke érdekében értekezletet hívott össze, amely dönteni fog a noviszadi sportbéke ügyében.

Az oszjeki Gradjanszki is görög tornét készít elő. Oszjiekéről jelenti: Az oszjeki exbajnok Gradjanszki, aki már egyszer volt görögországi turán, karácsonyra ismét Görögországba utazik. A tárgyalások a tura ügyében már előrehaladtak és a Gradjanszki valószínűleg január 22-ikén este elindul Görögországba. A Gradjanszki elutazása előtt még egy mérkőzést bonyolít le Oszjeken az apatini Tri Zvezde ellen.

BELJE

Gradjanszki komb. (Oszijek)—Slnji SC 5:0 (2:0). A hazai csapat a biztos győzelem reményében vette fel a küzdelmet és ez megbosszulta magát. A Gradjanszki mind a két félidőben döntő fölényben volt és megérdemelt győzelmet aratott.

A Beogradski SK Noviszadon. Noviszadról jelenti: A beogradi BSK teljes csapata vasárnap a noviszadi Radnicski-pályán a Radnicskival barátságos mérkőzést játszik. A BSK a következő felállításban látogat el Noviszadra: Stojanovic — Tomasevics, Mihajlovics — Arsenijevics, Marinkovics, Gyorgyevics — Marjanovics, Szotirovics, Vujadinovics, Tirnanics, Najdanovics. A Radnicski felállítása ez lesz: Milutinovics — Rapon, Nacker — Jurik, Grünenberg, Valent II. — Mandics II., Grujics, Bucheimer, Mandics I., Petrovics.

FILM

Az utolsó szerep

A Lifka-Mozi új műsora

Jannings, aki a német film szépius, limonádés dekadenciájába elsőnek robbant be a kaptafifigurák emberi megformálásával, sőt reformálásával, Jannings, a német film legmaradandóbb értéke ujabban egyre ritkábban hoz ki új filmet. Nem lehet tudni, hogy a művész fáradtsága, üzletpolitika, vagy egyéb okok játszanak közre ebben az elnémulásban, miután azonban a közönség Janningson keresztül szívembe fogotta a janningsi figurákat, a filmgyárak üzleti könyvére sürgősen parancsolták, hogy új Janningsot kell keresni, aki figurában, stílusban és eszközökben az »Utolsó ember« feledhetetlen első emberét idézi vissza a mozipublikum emlékezetébe. Az új Janningsot ugylátszik, sikerült végre megtalálni Samborszky-nak, egy eddig meglehetősen ismeretlen jellemű színésznek a személyében, aki az »Utolsó szerep« című filmjében egy csapatra arrivált.

Az »Utolsó szerep«, amelyben néhány egészlet, elsőrangú szerep némi pszichoanalitikus izü mese és sok hálás művészi lehetőség van, drámai színezetű filmjétekből a fajtából, amely talán tulsokat kölcsönöz a Bernstein-féle bonyodalmak reminiscenciáitárból, mindamelllett végig érdekes és ami ennél is fontosabb, fokozódóan érdekes. Szamborszky egy öregedő színészt játszik, aki ragyogó szépségű feleségével komoly nagy színháznál kap szerződést, de amíg felesége sikert sikerre halmoz, addig ő nyul-farknyi epizód szerepekkel kénytelen megelégedni. A színész felesége beleszeret a hősszerelmesbe, de ez a szercelem tiszteletben tartja Plató idevonatkozó paragrafusát. A színész, aki közben gyilkosság gyanújába keveredik, öngyilkossággal oldja meg a gordiusi csomót, felesége pedig boldog lesz az amozozóval.

A szerep tipikusan janningsi és Szamborszky mindent kihoz belőle, amit csak lehet, anélkül azonban, hogy bármiben is szolgai módon utánozná nagy elődjét. Partnerei a tehetséges és érdekes fejű Walter Rilla és a nagyon szép Marcella Albany stilusosan asszisztálnak neki.

A kettős műsor második részében a Ne ill című érdekes cowboy filmet mutatja be a Lifka.

Gyermek kötött mellény (gyapju)	25
Női kötött mellény (gyapju)	40
Gyermek trikó-keztü	12
Női és férfi trikó-keztü	13
Selyem sál (16-18 cm széles)	12

Nagy karácsonyi vásár
BRAĆA LITTMANN-nál
 Subotica (Huspiac)

Prima férfi és női kabátok és pulloverek nagy választékban

Férfi és női bélelt bőrkeztü	50
Sport-sál (prima gyapju)	28
Gyermek patent harisnya	4.-61
Férfi bőrkavédó (minden számban)	22
Fü garnitúra: sveter, nadrág, sapka és sál	110

NYILT-TÉR

Mélyen megrendülve tudatjuk, hogy felejthetetlen drága jó anyánk, nagyanyánk, anyós, testvér

özv. Traub Józsefné

szül. Löwy Etel

Somborban, életének 78. évében hirtelen elhunyt. Temetése pénteken délután 1 órakor Sombor, Šarčevićina ul. 23. sz. gyászházából lesz az izraelita temetőben.

Gyermekel: Szöllösi Jenő, Szöllösi Arnold, dr. Szöllösi József, Traub Gyula, Traub Dezső, Traub Teréz férj. Grünfeld Samu, Traub Flóra férj. Fülöp Samu, Traub Béla, Traub Ferenc. Menyei: Szöllösi Jánosné Szántó Erzsébet, Szöllösi Arnoldné Weininger Margit, dr. Szöllösi Józsefné Kemény Margit, Traub Gyuláné Schäffer Jolán, Traub Béláné. Vejei: Grünfeld Samu és Fülöp Samu. Számos unoka, testvér és rokon.

Hirdetmény

Ezennel értesitem a tisztelt érdeklődőket, hogy a Novosadska Štedionica csődtömeghez tartozó Ingóságokra 1. é. december hó 20-ára hirdetett árverés között akadályok miatt nem lesz megtartva,

Noviszad, 1929 december 18.

Dr. Jocles Milorad, csődtömeggondnok.

160 dinártól

kaphat elsőrendű **férfi és női cipőt** „JELKA” „Olcsó cipők áruháza” Szubotica, Pašičeva ulica 8. (Gőzfürdő előtt)

Krauser Károly cég felhívja a vásárló közönség figyelmét, hogy a higiénikus és tartós **aluminium főzödényeket**, továbbá szolid áru **csillárjait**, jóminőségű **porcellán- és üvegárukat** igen olcsón árusítja.

N a g y

karácsonyi vásár futószőnyegekben, linoleumokban és kárpitos cikkekben

azonkívül, zsák, zsineg, vízmentes ponyvák és kötélárak olcsó beszerzési forrása
 Kérjen árajánlatot!

WEITZENFELD

I DRUG SUBOTICA - INT. TELEFON 1-92

Disznóvágáskor

mindenhol csak Fuchs paprikákat kérjen, mert az vegytiszta, konzerváló hatása és kitűnő zamata biztosítja a húskezesítmények élvezetét

FUCHS & Co. SUBOTICA
 Vilsonova ulica 11 14445

Ementhali sajt

valódi svájci

Ementhali sajt

magas, lyukacsos, hazai

Ementhali sajt

dobozokban, svájci és hazai

Eidami sajt

valódi francia

Parmesan

Trappista boszniai

Trappista

Liptói turó

Körözött liptói

naponta friss

Sombori turó

Boszniai juhturó

különlegesség

Veprováci

Frühstückkäse

Olmützl kvargli

Kajmak

Tescheni teavaj

legolcsóbban beszerezhető nagyban és kicsinyben

KURTEŠ MILOŠ

fűszer- és csomagkereskedésében

SUBOTICA

Zenede-épület

Telefon 4-83

Nemes gyümölcs- és **N**agygyógyóanyagtermelő kolóniát szándékosítani a Fruskagorában, 17 éve vagyok vegetáriánus, tehát mindazok, akik ebben részt venni óhajtának, írjanak **B o s á n M i h á l y** Noviszad, Futoski put 137. címre. 14781

Valódi boszniai **trappista sajt**

kilogrammonként

40

dinárért kapható

Konstantinović

Lázár

fűszer- és csomagkereskedésében. 1409

Karácsonyra

olcsóbban adom a

csillárait
GELB Novisad, Futoski put 11. szám

Jó a helyzete a viszonteladóknak
De nem kár szeméit kivájni fekete hollónak

Ennek a mondatnak nincs sok értelme, de értelme lesz, ha ebben a mondatban foglalt tíz szót a NAPLÓ karácsonyi hirdetései közt megtalálja, mert

a megtaláló értékes ajándékot kap

A jutalom kitűzése biztosítja, hogy a NAPLÓ karácsonyi hirdetéseit mindenki elolvassa.

Hirdetéseket a karácsonyi számba vasárnap délig felveszünk

A Bácsmezei Napló karácsonyi jutalmai:

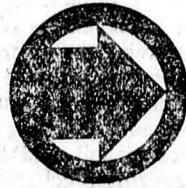
Egy láda pénz ládástul

40 darabból álló hat személyes ezüst evőkészlet

Rádiószekrény 500 könyv

Téli kabátok és ruhák

Tartós! Szép! Jó!
 és mégis a

legolcsóbb

Eisler Izsó, Szubotica

a Barátok temploma során

Hasznos és kedves ajándék

Mindenkor szép meglepetés

egy gramofon

A legújabb lemezek állandóan nagy választékban

Minerva varrógép

10 évi garancia mellett

Kedvező részletfizetések!

Gramofonnal vagy varrógéppel teljes a családi boldogság! Tekintse meg

S. Ad. Engl, Szubotica

Puk. Krupčevića (Rudić) ulica 3

Nagy karácsonyi vásár! Mélyen leszállított árak **Vuković Gerónél** Subotica Főter

A végeladás üzletében már csak rövid ideig, 1930 január 12-ig tart, miért is felhívom a vevőközönséget, hogy a szükségletét most fedezze. Raktáromon az összes divatcikkekben u. m. a legjobb márkájú kalapokban, fehérneműekben, nyakkendőben, férfi és női harisnyákban, Jaeger-árakban, keztüben stb. a legnagyobb választék van. Rendkívül olcsó áron szerezhetik be ingszükségleteiket azok az urak, kiknek 42-46 számú ingekre van szükségük

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 280 ÓRA ALATT

A ZEPPELIN VILÁGKÖRÜLI UTJA — IRTA: VÉCSEY ZOLTÁN

— Copyright by Bács megyei Napló —

— Ennek a viharoknak is volt azonban egy nagy tanulsága. Beigazolta, amit mi már régen tudtunk, hogy a Zeppelin a legnagyobb viharban is megállja a helyét.

— Ne gondolják azonban, hogy az utasok elvesztették vőrná a fejüket. Akik rosszul lettek, díszkréten kabinjukba vonultak, a többiek azonban hősiiesen kitartottak az étkezőben, ahol éppen reggeli tálalása közben érte őket a vihar. Az asztalok bosszorkánytáncra perdültek, az üvegek földre hullottak, az evőeszközök csörögve ütődtek az edények falához, a Zeppelin úgy felugrott a magasba, mint a megbokrosodott paripa. Lady Drummond Hay igazi bátorságának s nagy lélekjelenlétének adta ekkor tanúbizonyságát. Amikor a legnagyobb volt a zűrzavar, kedvesen csacsogott, nevetgett, a kiszolgáló személyzet után csöngetett. Ő tartotta a lelket a többiekben is. Eckener bensőségesen gratulált neki s megköszönte hősiességét magatartását. Megint egy eset, amikor egy nő bátorság dolgában megszegyenitette a férfiakat.

— Persze, amikor már a viharon túl voltunk, mindenki a humoros oldaláról fogta fel a dolgot. Nagyon kedves látvány volt például, amikor Lady Hay Grzeziński miniszter társaságában a padlóra térdelt s törülöronggyal a kezükben surolták fel a tej- és a kávéfőcsákat.

— Október 16-án félhat órákor — Európában éppen éjfél volt — kötöttünk ki Lakehurstban. Száztizenczét óráig tartott az utunk s 5600 mérföldnyi utat tettünk meg. Ezzel megdöntöttük az eddigi léghajórekordot, mert a Los Angeles annakidején csupán 5381 mérföldnyi utat tett meg 81 óra alatt.

— Október 29-én 1.58 órákor (középeurópai idő szerint 7.58) ragyogó holdfényben indultunk visszafelé. Hetven óra alatt értünk haza, november elsején 7 óra 10 perckor kötöttünk ki Friedrichshafenben. Október harmincadikán éjszaka szintén heves viharban volt részünk, az utasok legnagyobb része azonban nem is tudott erről, nyugodtan aludtak kabinjukban. A tengeren toronymagasságu hullámok csapkodtak s ha az utasok óceánjáró gőzönsz teszik meg utjukat, még a legtapasztaltabb róka is...

Vicces fiu ez a Lehmann. Megint ugyanazt a sikerült grimaszt vágta, ami a tengeri betegek arcát torzítja el.

— No és ezen az uton jött velünk az első »blinde Passenger«, egy Terhune nevű amerikai ifjanc. Most, fogadom, egy se kíséri meg ezt a szemtelenséget s ha igen...

Fenyegetően vonta össze szemöldökeit.

— Kitésszük az első szárazföldre. Még ha iaktatlan szigetre kerülne is. Ejtőernyőt akasztunk az ipse nyakára és szép csöndesen zuhanni fog.

Ez nagyon tetszett a japánoknak is. Vihogtak.

— Nos, engedjék meg, hogy ennyi gyönyörű siker után a Zeppelin egyetlen kudarcát elhallgassam. A tavasz derekán indultunk újból utra Amerika felé. Franciaország és Spanyolország szögéből vissza kellett fordulnunk. Az öt kitérő Maybach-motor közül egyszerre három felmondta a szolgálatot. Francia szuverénitás alatt álló területen ért a baleset, francia segítséget kellett igénybe vennünk, francia földön ejtettük meg a reparációt is és így tértünk haza. Nem tagadom, el voltunk nagyon keseredve s nem tudtuk elképzelni sem, mi hiba történt. Hiszen igaz, a francia partok alattomos szele, a mistral, súlyosan akadályozott a repülésben, de hát mi volt ez a mult októberi éjszakai viharhoz képest, amikor Labrador vidékéről 140 kilométeres bőve szakadt a nyakunkba. Az utólagos vizsgálat azután mindent megmagyarázott. Az új Maybach-motorok elkészítése körül szabotázs történt. Lelkiismeretlen emberek bujtatták fel a munkásokat, sőt, alattomos céljaik voltak. Három gépből nagyon fontos csavarok, apró kis alkatrészek hiányoztak.

Megveregette a gondola falát.

— A konstrukcióban, emberekben most sem volt semmi hiba.

IV.

— És most gyérünk be, uraim a gondolába. Ismerjék meg háromheti lakosztályukat s barátkozzanak meg vele.

Amíg két munkás elszaladt a felvezető lépcsőért, Lehmann kitérte karjai a gépóriás előtt, mint ahogy a hindu hívő üdvözli Buddha szobrát és lelkesült hangon kiáltott:

— Ez a mi büszkeségünk. A L. Z. 127, a friedrichshafeni művek száztizennyolcadik gyártmánya. Német fillérekből, német szellemből sarjadt. Ez a legyőzött nemzet pár hét alatt hordta össze az építéshez szükséges kétmilliókétszáz-ezer arany márkát. Mert ennyibe került a megépítése a mi modern légi sárkányunknak.

A japánok udvariasan hümmögtek.

— A méretekre kíváncsiak, uraim? Nos, léghajónk hossza 256 méter, vagyis akkora, mint a legnagyobb óceánjáró. Átmérője a legszélesebb helyen 305 méter, egész magassága 355 méter, köbtartalma pedig 105.000 köbméter. Entrons, messieurs, s'il vous plait!

A lépcsőt odátámasztották a gondola félelispiszishez hasonló orrához. Lehmann kapaszkodott fel elsőnek, a három japán fürgén tartott nyomában, és a végére maradtam. A kulcs gyorsan megfordult az alumíniumajtóban s hamarosan benn voltunk a vezetőgondolában, a léghajó szentélyében, Eckenernek s társainak munkahelyén.

Nem is tudom, miért nevezték el ezt a kormányzásra s az utasok elhelyezésére szánt nagyszerű alkotmányt gondolának, amikor sem alakja, sem méretei nem emlékeztetnek a lagúnák kedves és meleg muzsikát keltő járművére.

(Ó, Oduska, emlékszel arra a csodaszép estére a Ponte di Rialto alatt, míg a gondoliere szárnyaló tenorral énekelte a Santa Luciát s a mi szemünk védőcsillagunkat, a Cassiopeiát kutatta a végtelen égboltozaton!)

A gondola 26 méter hosszú és öt méter széles. Ez az alumíniumkötrec lesz tehát 300 órán át az otthonunk. Eltűnik vonalban záruló orra a navigációs szoba. Itt vannak a térképek, műszerek, könnyű üveggal rekeszti el az egyes osztályokat s én rögtön a meteorológiai rekeszbe siettem, hogy műszereimmel barátságot kössék. Mondhatom, nagy örömmel volt bennük, tökéletes technikai kivitelük már első pillantásra meggyőzött precizitásukról, használhatóságukról.

A navigációs helyiségből 90 centiméter szélességű folyosó vezet tovább a gondola belsejébe. Egyik oldalán, balkézre a szikratávíróállomás kabinja, ez a fontos helyiség, amely a föld felszínétől való elszakadásunk után mégis egybe fog kapcsolni bennünket a külvilággal. Jobbkézre a parányi konyha, amelyben azonban könnyedén lehet 70 ember táplálkozási igényeit kielégíteni s amelyet bizony nagyon sok földi háziasszony megirigyelhet a felhőket szelő Zeppelintől. Persze, a fűtőanyag az elektromosság, tűzbiztonsági szempontból pedig a konyha egész belső felülete erősebb alumíniumalapokkal van bevonva.

A kis folyosó az ebédlőbe vezet, amely a Zeppelin társadalmi életének központja. Öt méter hosszúságu és ugyanilyen szélességű ez a helyiség, amely tehát a gondolat egész szélességben kitér. Nyolc kedves kis asztal áll a helyiségben. A padlót elmes szerkezettől parkett borítja, amely könnyű és szilárd. A fal mindkét oldalán derékmagasságtól üvegtáblák zárják be az étkezőt, ezek a precízen záródó ablakok különleges anyagból készültek s a legnagyobb szelnyomást kibírják. Az utasok pedig kényelmesen végigszemlélhetik a léghajó alatt tovasuhanó tájak változó panorámáját.

(Folytatása következik.)

Érdeklő

Önt is az üzleti világ minden eseménye.

AZ ÜZLET

nevű közgazdasági lapból tájékozást nyerhet az üzleti világ eseményeiről.

Kérjen

ingyen

mutatványszámot a kiadóhivataltól
Budapest, VI., Andrassy-ut 29

KARÁCSONY 1929

Friss szicíliai narancs és citrom füge, datolya, mazsolaszőlő nyers- és pörkölt kávé angol, kínai és Ceylon teák rumok, teasütemények, szaloncukorkák francia szardínia olajban pisztráng, tonhal, oroszhal valamint mindennemű

f ü s z e r á r u

nagy választékban és rendkívül mérsékelt áron kapható nagyban és kicsinyben

KLEIN GÉZA és FIAINÁL

SZUBOTICA — TELEFON 55.

Megérkezett Jugoszláviába és már kapható a

Central Rádió

Subotica Kaszinó épület

a legújabb villanyrádió-csoda

TELEFUNKEN 31 W

ára 4 lámpával együtt 3500 din.

6-12 havi részletre is.

Nagy karácsonyi vásár!

Legújabb saját készítésű bór- és bórrel montirozott

ridikülök

Andrassy-nál VI. Trumbićeva ulica 11

Játszva kereshet karácsonyra

10.000 dinárt

— is, jó, kipróbált mûmézrecepttel. Berendezés, tóke a legkevesebb kell. Kitérő minősége, olcsósága mellett könnyen eladható. Előírás, pontos gyártási recept utánvét mellett 100 Din-ért, ezen árban már 100 kg mûmézhez szükséges illatot, festéket is megkapja.

HUSVÉTH DEZSŐ CHEM. COL. SOMBOR

Rajka Aleksandra ul. 18.

14 43

Ne vegyen tüzfát, kokszot és szenet addig, Vujkovics J. és Társa cégtől amíg nem kér ajánlatot Jukticeva ul. 41 Telefon 6-89

Új áruk érkeztek a mostani szezonra

Makenzijevo
26

A
SZASAHOZ

Kr. Milana
111

Szvetozar Z. Milic — Sveta Milic
Beograd

Gyári, szabott árak!

A piaci árnál 20, 30 és 40 százalékkal olcsóbban!

Legmodernebb férfikalapok rendkívül nagy választékban. Keménykalapok és sapkák. Legmodernebb színes és fehér flanel, nyersselyem, puflin-, zefir-, french és vászon férfingek. Hálóingek és alsónadrágok. Női fehérnemű, kombinék, ingek, nadrágok és hálóingek. Női, férfi és gyermek meleg alsóruhák. Lélekmelegítők, hálórészek, reform-nadrágok szelyemzserzából, sűrű és ritka trikóáru. Flanelkamasnik, cseh gyártmány. Házi cipők filcből és teveszörből. Gyapju-, selyem-, flór, céna és pamut női-, férfi- és gyermek-harisnyák legmodernebb színekben. Gyapju- és selyem-sálak. Nyakkendők, magánkötők, modern színekben, rendkívül nagy választékban. Női, férfi és gyermek pulloverek, jumperek, szvetterek. Női, férfi és gyermek-kecstyűk. Női, férfi és gyermek cipők, férfi és női esernyők, zsebkendők, nadrágtartók stb.

Minden cikken az ár fel van tüntetve!

Szabott árak!

Legolcsóbb, versenyképes árak!

Magyar és német kiszolgálás!

14789

UPRAVA A. D. KANALA KRALJA PETRA I., SOMBOR

Malom-bérbeadás Srbobranban és Mali Stapon

Az Uprava A. D. Kanala Kralja Petra I., Sombor ezennel közhírvé teszi, hogy Srbobranban valamint Mali Stapon levő malmaikat a mai naptól kezdve 3 évre bérbe adja teljes malom felszereléssel és berendezéssel, valamint a malmokhoz tartozó épületekkel együtt.

A malmokat viziturbina hajtja, ezenkívül Mali Stapon egy 40 lóerős Diesel-motor, míg Srbobranban egy 30 lóerős gőzgép van felállítva malomhajtásra.

A malmok azonnal átvehetők és üzembe helyezhetők.

A részletes szerződési feltételek megtekinthetők és megszerelhetők az Uprava Kralja Petra I., Sombor (Kralja Petra utca br. 14.)

Az érdeklődőket felkérjük, hogy írásbeli ajánlataikat 1930. évi január hó 1-ig küldjék be fenti Upravához.

Sombor, 1929. évi december hó 11-én.

A. D. Kanal Kralja Petra I.
predje Francis Canal Company
S. Maksimov
műszaki igazgató.

14727

Üzleti könyv, vagy bármilyen nyomtatvány rendelkezése előtt kérjen ajánlatot a Minerva-nyomdától

»TRETORN«

naponta 30.000 pár

sár- és hócipőt

állít elő, amelyet millió és millió ember hord a legnagyobb megelégedéssel.

Vegyén

Ön is még ma

»TRETORN«

sár- és hócipőt,
mert ezek a legjobbak

A szent estén

— és azután ...

minden este rádiózás a

TELEFUNKEN 31 W-vel

háromcsöves vevőkészülék, finombeállítóval;

hozzá

ARCOPHON 3

Telefunken-hangszóró

A legrégebbi tapasztalat

A legmodernebb konstrukció

Képviselők minden nagyobb városban

Kérje ingyenes illusztrált prospektusainkat!

Jugoslavensko Siemens A. D.

Beograd, Kralja Aleksandra 8

Öt új könyv karácsonyra

KOMAROMI JÁNOS

Az ős diák

Annak a diáknak a története, aki megszámlálhatatlan félévek után harmincéves korában még mindig elsőéves hallgató az egyetemen. Színes, érdekes rajza a háborúelőtti diákéletnek.

Ara vászonkötésben 48 dinár.

ASZLÁNYI KÁROLY

Pénz a láthatáron

»Aszlányi nagyon kulturált, nagyon szubtilis író s egy aszkéta odaadásával művelik a humort«, állapítja meg a fiatal szerzőről, a Toll. A legamerikajobb szellemű magyar könyv, egy Amerikát járt magyartól, aki ezt kívül-belül ismeri.

Ara vászonkötésben 48 dinár.

KLABUND

A szenvedély regényei

A mai német irodalom legfiatalabb nemzedékéhez tartozott író négy történelmi alak (Mohamed, Pjotr, Moreau és Bracke) életének szenvedélyes drámáját eleveníti meg.

Ara vászonkötésben 48 dinár.

MAURICE CONSTANTIN-WEYER

Egy férfi a multjára borul

Az 1928. évi nagy Goncourt-díjjal jutalmazott regény, amelynek tárgya egy vasakaratu, kemény férfi küzdelme a nőért, a boldogságért Kanada vad pusztaságában.

Ara vászonkötésben 48 dinár.

MARK TWAIN

A titokzatos idegen

Amerika egyik legnagyobb és legegényebb írójának halála után megjelent műve, tele a modern kor keserű és élénk kritikájával, amit, amíg élt nem mondhatott el az akkori Amerikának.

Ara vászonkötésben 29 dinár.

GENIUS KIADÁS

Kaphatók minden könyvkereskedésben!

INGYEN ALAKITOK MINDEN KALAPOT ha nálam egy új **GROSS JOLI** kalapot vásárol kalapszalón Subotica, Pašičeva ul. 7

Legpraktikusabb karácsonyi
ajándék egy szép ridiküll
Legolcsóbban kapható
Schlagernál, Subotica
Aleksandrova ulica 1

»DAMA«

fehérnemű és
kézimunka szalon

Elvállal női-, férfi- és
gyermekfehérneműt
a legolcsóbb
árban

Monogrammozást és
drukkolást vállalunk
TOLSTOJEVA ULICA 21
Kenyérgyár ucca

AUTOMOBILGYÁR WIEN

tisztelettel közli, hogy Jugoszláviában képviselőt,
autó- és alkatrészlerakatot létesített, amelynek vezetésével

ZLATKO KARDOŠ urat, Zagreb, Ilica 73

bizta meg.

A gyár különlegességei:

Autóbusz-chasszik
komplett autóbuszok
2-3-3 1/2 tonnás gyorssteherkocsik

Ingyenes prospektusok és ajánlatok ügyében sziveskedjék a
„PERL“ Automobilok vezérképviselője

Z A G R E B, Ilica 73 — Telefon 20-25, 20-26 fordulni

4790

A MODERN

NYELVTANULÁS

NEM FÁRASZTÓ

ellenkezőleg rapró napra növe-
kedik öröme, mert

amint megkezdte a
tanulást, már beszél is!

Nem a nyelvtani szabályok
halmazát adja, hanem gyakorlati
módszerrel írta

VUJKOVICS MARICA
SZERB-MAGYAR
nyelvtanát

Ára 30.- dinár

Kapható a Bácsmezei NAPLÓ könyvcsatlóiban

Vidéki szállásnál 5 dinár portó

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja

A legmodernebb hygienikus arcápolás, saját
készítményű arcápoló és kozmetikai szerek-
nek egyénenként való előállítás és felhasz-
nálása. Szepplőknek villanyossággal való
végleges eltávolítása, mindennemű szépség-
hiba kezelése és gyógyítása. — Tanítványok
tökéletes elméleti és gyakorlati orvoskozme-
tikai kiképzése.

Subotica, T. g Sv. Ćirila i Metoda 5. I. Tel. 5-39

A Steiner cukrászdában

a karácsonyi tortarendeléseknél

10% árkedvezmény

14647

Nagy karácsonyi vásár!

Saját készítményű kötött-szövött-
árut, tekintettel az előrehaladt
idény miatt eredeti gyári árban
árusítom

Óriási választék!

Győződjön meg!

BECK JENŐ

kötött-szövöttáru gyár

Üzlet: Rudićeva ulica Üzem: Pašičeva ulica 10

Olcso tűzfát, koksot elsőrendű meszet, beočini portland
cementet, faszenet, kovácszenet és gipszet ajánl

Révai Adolf

Subotica 1109
Sokolska ul. 2 — Tel. 55

A BESZÉLŐFILM

slágerszámai gramofónlemezekon és kottán már megérkeztek

AL YOLSON eredeti énekszámával.

Sonny Boy »Az éneklő holond«-ból
There's a rainbow »Az éneklő holond«-ból

Ol'man river »Az uszó színház«-ból
Bach in your

Az 1929—30. év legnagyobb slágerszámai!

Csillagos az ég. (Schöner Gujolo) — tangó
Szeretem nyíló orgonát — blues

Van egy kis vendéglő Budán — blues
De szép vagy ma este — tangó

Várjon kint a kispapuba vasárnap — fox.
Valami van magában — blues

Budán tíz óra után — tangó
Kislány azt akarom mondani — fox

Gólyamadár — blues
Mért ogy buncut kicsike lány — fox

Rózsalevél — tangó
Süt a mama — fox.

Messze van a Mester-uca
Régimódi nóta

Pardon, szennyóra — tangó
Hol lesz kislány holnap hatkor

Holdugár — tangó
Kicsi falusi ház — tangó

Csak tavasz ne jöjné — tangó
Hófehér krizantémok — blues

»Columbia portable« gramofonok. »Pathé Olotonal« élőhangu beszéjőgépek vételkütlezettség nélkül megtekinthetők zeneműkereskedésünk gramofonosztályában.

Kedvező feltételek

Klasszikus lemezek, teljes operák olcsó áron a legjobb kivitelben »Columbia«, »Polydor« és »Pathé« gramofónlemezekon.

Jugoszlávia legjobbban felszerelt zeneműkereskedése. Feltalálhatók benne a klasszikus és modern mesterek alkotásai mellett a modern dal- és táncujdonságok.

Vidéki megrendelések a beérkezés napján intéztetnek.

Vig Zsigmond Sándor

könyv-, papír- és zeneműkereskedés

SUBOTICA

Kérje gramofón-, lemez-, kotta- vagy könyvjegyzékünket.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasatagbúró és című kétszeresen számít. Legtöbb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdések-küldésekhez válaszbélyeg mellékelendő

A legnagyobb alkalmi, különösen karácsonyi ajándékok vására

mélyen leszállított áron

megkérdező.

Parfumerie Braća Marer
NOVISAD, Kralja Petra 15

LEVELEZÉS

Istene! For ewer jellegűnek levele van a kiadóban. 14831

Babaklinika, mindenféle babajavitást olcsón és azonnal elkészít. Pašićeva ul. 6. 15562

HÁZASSÁG

Baldog házassághoz is kell pénz. Vegyen Gyetvainál sorsjegyet, biztosan nyer. 14116

FOGLALKOZÁS

Fuzobrászsegédet állandó munkára azonnala felvételnek. Schneff István faszobrászati műterem, Sremska Mitrovica. 14757

Gazdálkodó, középkorú, mintagazdaságban begyakorolt, állást keres. Cim a kiadóban. 13629

Pincérgyűnőskék keres és elhelyez mindennemű kávéházi, szállodai és privát személyzetet. Freudfeld Vilmos ügynök, Pančevo. 14465

Jó megjelenésű kiszolgálóleányt büffembe felveszek. Schaffer Róza, főpostával szomben. 14808

Borbélysegéd, idősebb jó munkás ajánlkozik azonnali belépésre. Szabó Fábán, Szt. Szivac. 14816

Félnapos elfoglaltságot keres szorb-német-magyar levelező. I. Apat, glavna posta. 14815

Diplomirani pravnik, b. adv. pripravnik i sudski beleznik, traži mesto kod advokata u Vojvodini. Pounude sa platom na upravu lista. 14745

Munkaszerető fiatal fűszer- és vegyeskereskedőség szerény fizetéssel állást keres. Cim a kiadóban. 14742

Utazókat keresünk könnyű munkára fizetés és jutalék ellenében. Trgovačko Produzće Beograd, Kolarčeva 10/I. 14411

Intelligentes deutsches Fräulein wird zu einem 15 jährigen Mädchen auch als Stütze der Hausfrau für sofort aufgenommen. Nähand Handarbeitkenntnisse bevorzugt. Veliki Pariski Magazin, Novisad. 14813

Fiatalkéményseprősegéd állandó állást kap. Ples Sándor, Stanišić. 14830

VÉTEL-ELADÁS

Szalagfűrészgép vaskocsira szerelve, 5 HP petróleum motorral eladó. Üzemben megtekinthető. Pallas gépraktár, Subotica. 14809

Nicholson hatos 7 HP garnitúra, kitűnő állapotban, betegség miatt minden elfogadható áron eladó. — Vörös Miklós, Palić, házszám 45. 14752

Fűrészelt bükktűzfűtő 1 méter hosszban 100 mázsánként 1200 dinár, rézsaburgonyát métermázsánként 60 dinárért szállít vagonátteleiben Danilo Ivkov, Szta-pár (Bácska). 14821

Nagy karácsonyi vásár!

25—30 %-os árengedmény!

Női filekalapok 65 dinártól

Vitanovičnál, Sokolska ul. 4

Karácsonyra

női kalapot

minden árban vehet

Heiduska Mariska, Subotica

Naptárárusítók figyelmébe!

Már most rendelje meg az

1930-as

naptárszükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi

»MINERVA«

NAPTÁRAK

szétküldése megkezdődött. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Képes Családi Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

Minerva-nyomda

Subotica

Fogorvosok és fogtechnikusok

Hígyelmébe!

Megnyit az első subotici fogászati műszer- és anyagkár. Olcsó árak, gyors és pontos kiszolgálás. Vidékre megrendelést azonnal, postánutárvétellel továbbítok.

»Dentalija«

Subotica

Paja Dobanovička ul. 21.

Virágai
gyönyörűen fejlődnek és pompásan virulnak ha KANIZSOS növényteljesen
Ára 12.50 és 42 - Din.
Szorgalmasan TÖZÖK aprózárnyasok nevelésére, hízalásra és baromfibetegségek ellen utóérhetően a KOKO baromfi Ára 10., 40. és 115 - Din.

Karácsonyi ajándékok

Vig Zsigm. Sándor-nál

Subotica, Karadjordjev trg.

Szépirodalmi, ifjúsági könyvek, társasjátékok, zeneművek, képeskönyvek, mese-könyvek, díszlevélpapírok, író- és rajzeszközök, zeneművek nagy választékban.

December 1.-től december 20.-ig karácsonyi külön kedvezmény!

Aki vásárlásnál az alábbi szelvényt átadja, a bolti árakból 20 százalék visszatérítést kap!

Igényt tartok VIG ZSIG. SÁNDOR cégnél
20% kedvezményre
Érvényes december 1.-től december 16.-ig.

A szelvény postai rendelésnél is érvényes. Levélbeli rendeléseket a beérkezés napján elintézzük. Könyv- és zeneműjegyzéket kívánságra ingyen küldök.

Friss, édes piros 14860

Narancs érkezett!

Legelőcsöb napjában nagyban és kicsinyben kapható!
ALMÁSI JÓZSEF
SUBOTICA, Trambieva u. 2 (Gimnáziummal szemben)

Keres üzletvezetőt

nagyobb hazai vállalat Vojvodinában fiókja részére. A fiók állandóan 500.000 dinár értékű áruval rendelkezik s az üzletvezető önállóan vezeti ezen fiókot. Szükséges óvadék 50.000 dinár készpénz, havi fizetés 2.000—4.000 dinár vagy a tiszta haszon 50%-a. Csak komoly és szolid urak ajánlatot kérem. Szakismeret nem szükséges, csak a kereskedelem terén kell jártassággal bírnia. Ajánlatok közönséges levélben Senta, P-stafók 26. 14572

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
2 kivételes értékű filmujdonság!

Az utolsó szerep

Művésztragédia. — Főszereplők: Samborsky az új

EMIL JANNINGS

Marcell Albany, Walter Rilla

NE ÖLJ

Vadnyugati kalandorfilm — Főszereplő: **KEEN MAJYNARD** és csodaparipája **Ezüst király**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgubnya és ólmasó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdéseküldésekben válaszbélyeg melléklendő

Kedvező alkalom

Elköltözés miatt
jutányos áron

eladó:
Komplett háló- és uriszoba, előszoba, konyhaszekrény, képek, kb. 800 kötetes legmodernebb könyvekből álló könyvtár, csillárok stb. Bővebbet Reich, Ciril Metod trg 3.

Szőlő házhelyeknek eladó a vasútvonal mellett közel a városhoz kedvező feltételek mellett. Különösen vasutasoknak alkalmas. Bővebbet a Szarvas vendéglőnél a sarki trafiknál. 14687

Fűszerkereskedők és pékek figyelmébe! Elesztő az országban legjobb Teslic P. sisaki gyárból, **gyári áron** szállítok vasuton és postán közvetlen a gyárból, állandóan frissen tartok rak-táron. — Felsőbácskában minden városban és köz-ségben keresek állandó el-árusítókat, Kurtes Miloš Subotica, telefon 483. 14794

Szánkót, könnyű, lukszt keresek megvételre. Dr. Oszvár, Csantavir. 14730

50 dinár
a teavaj **Gulyás** tejcsarnok-ban, Bácsmegeyi Napló mellett. 14753

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap

Két kolozsalls sláger

Az ostoros leány

Sláger vígjáték mo'ális és erk'cstelen dolgokról

Főszereplők:

Anny Andra, Werner Fuetterer és Siegfried Arno

A vulkán titka

Főszereplő: **TOM MIX**

Tony 2 nem oly szófogadó és hü, mint Tony 1

Karácsony előtt

olcsó áron eladásra kerül-nek **művészi kivitelű gobeli-ne képek** Rónánál, a vá-rosházával szemben. 14235

Különbejárati butorozott szoba január 1-re kiadó. — Cim: VII, Hadziceva ul. 4. 14825

3 lámpás TELEFUNKEN rádió
810 dinár
Hangszóró
275 dinár
Bőrkengyeles fejhallgató
75 dinár
Central Rádiónál
Subotica, Kaszinó épület

Olcsóbb mint bárhol, csakis Földes Samu ruha-áruházában, Szuboticán Rudics ucca gyűmölcs piac. (saját ház). Férfi öltöny 360 dinártól, férfi télikabát 350 dinártól, gyermekruha 150 dinártól, női télikabát 325 dinártól, bőrkabát 850 dinártól, elegáns raglán 600 dinártól, plüsbéléses sálgal-léros, rövid angol bunda 800 dinártól és városi bun-da 1400 dinártól. Nagy vá-laszték feltöltékben, tren-cskotokban, utazóbundákban (kocsira, autóra) gyermek télikabátokban. Tessék meg-nyozódni. Ügyeljen a címre. 12298

Lakás 2 szoba, onyha és 1 szoba, konyha az összes mellékkeliségekkel január 1-re kiadó. Markovicseva ucca 22. Subotica. 14826

Borfigyasztó közönség figyelmébe! Legolcsóbb be-vásárlási forrás leszálított áron! Valódi tiszta faj-dalmát borok, vörös apollo, fehér és rozna finom bor, prosoko, fehér és vörös, dingac, grk, vermet és mar-sala legolcsóbb áron, ka-rácsonyi és újévi ünnepekre M. Kuvacić dalmát bor-kereskedésében Subotica, Wilsonova ulica 22. 14332

Eladó egy használt kre-denc, teljesen jó pléhajtó és több más butodarab. — Cim a kiadóban. 14721

Bort kicsinyben (10 literen-ként) házhoz szállít Vojnić Zelić Péter szőlőbirtokos. Újbor Din. 7.50, óbor Din. 8.50 literenként. Megren-delhető a Jugoszláv Bank-ban Pfeifer Otto urnál. — Vendéglősök előnyös árat kapnak. 11096

Pinkovits József központi irodájában Jelašiceva uli-ca 4.

Alma

karácsonyfára való és a karácsonyi ünnepekre, Tö-rök Bálint, sikolai és szer-escsika

Tej, tejszin, vaj

Bor

6 és új 1926—27—28—29. évek

Pálinkák

valódi kis üstön főzött tör-köly, barack, szilvórium, kicsinyben és nagyban kap-ható Pinkovits József köz-ponti irodájában, Jelašiceva ulica 4. 14334

Orvosi haskötők, fűzők, gyomorszorítók a legdivato-sabb kivitelben Steinnál, a kiskápolna mellett. 14806

20%-os koronabonokat leg-magasabb áron vásárol Pučka Štedionica, Osijek 13629

Orvosi választék!

HÉT OLCSÓ NAP

karácsony előtt

ENGLER ALBERT

„Harisnyakirály“

ÁRUHÁZAIBAN

SUBOTICA

SOMBOR

Szenzációs áram kirakataimban nem csak reklám, hanem valóság. — Figyeljen a nálam eddig is ta-pasztalt pontos és előzékeny kiszolgálásra

Kifogástalan minőség!

Ertesítjük a sörfogyasztó közönséget, hogy **karácsonyra** forgalomba kerül a jó hírnévnek örvendő, speciális **dupla maláta „GOLIAT“** fekete sörünk

Gerber sörgyár, Staribečej

1473

Szomborban jölnemő fű-szerüzlet, házhoz együtt el-adó, esetleg kiadó. A lakás azonnal beköltözhető. Ér-deklődni Dr. Szántó Mik-lós, Sombor, Kralja Petra 45. 14665

Zephir, Rekord- fa- és széntüzelésű kályhák, **Elite-tűzhelyek** zománczott, nik-közelt és fekete kivitel-ben kaphatók. Barzel vas-kereskedés, Subotica. 10444

Malomkő

gyári lerakat francia, darás részletfizetésre kapható. Mamuzsics Ivan gépkere-skedő, Subotica, Sudarevi-čeva 9. 14220

Egy lánc szőlő Kelebián (Magyarország) eladó. Közlelőbbit a tulajdonosnál Subotica, Dalmatinska uli-ca 22. 14751

Modern ház, adómentes, tíz év alatt ingyen kifizető-dik, eladó. Beköltözhető azonnal. Előnyös feltételek Földes ruhaüzlet. 13976

Elköltözés miatt eladó há-zam benne levő kávéház-zal együtt a község föte-rén. Zdravko Sandin, Start Sivac. 14775

Tűzifa

Bülc, gyertyán és tölgy fe-vágvá és házhoz szállítva

100 kg.-ként 38.— dinár

Köze és a többi tűzifa-remek a legolcsóbb napi áron; vagyon-vételnél nagy árkedvezmény.

J. ETVEŠ

fatelep
Sava Tekelia (Hilani) ut 23.

Eladó 90 katasztrális hold föld, amelyből 80 hold prima szántó, 10 hold ki-tűnő rét, a szükséges gaz-dasági épületekkel. Élő és holt felszereléssel. Eladó továbbá 80 katasztrális hold föld, amelyből 60 hold prima szántó, 20 hold rét, ugyancsak minden gazda-sági épülettel, élő és holt felszereléssel. Minikét bir-tok eladása szabadszóló történi, rendkívül kedvező fizetési feltételek mel-lett. Felvilágosítással szol-gál Pero Štadmann, Vel. Kapanica, Szlavónia. 14744

Szöv gobeline képek eladók. Levelezőlap hívásra oda-megyek. Singer, Miloš Obi-liceva 1. 14722

Kihullott és vágott haját a legmagasabb áron vesz Lagner fodrász, Pašičeva ulica. 13562

Trafik, utazó- és játékaru-nító bódé az állomással szemben kedvező feltéte-lek mellett azonnal átadó. Hatóves szerződés. Bőve-bbet Crnjaković Subotica, az állomással szemben. 14718

Röcsaburgonyát métermá-zsánként 60 dinárért, fehér-burgonyát, fejes kaposztát és vegyes tarka babot áron alul szállít Danilo Ivkov, Stapar. 14184

Karácsonyi vásár. Elis-mert jó áruim és jutányos áram még lejjebb szállítot-tam a közeledő ünnepek miatt. Meggyőződhet róla, ha fűszerszükségletét nálam szerzi be. Kiváló tisztelet-tel Brummer Antal, Vilso-nova ulica 8. 14681

Egy szoba-konyhás lakás, külön üres szoba kiadó. Párhuzamos ut 12. 14829

KÜLÖNFÉLE

Nyakkendők

fordítását vállalja **Fortuna** nyakkendőipar. Ruff-palota. 13576

Boltéren csinosan butoro-zott szoba, fürdőszoba hasz-nálattal, egy vagy két sze-mély részére január else-jére kiadó. Reich Ciril Me-tod trg 3.

Szinezüst evőeszköz

remekmű, allg használt al-kalmi vétel 43 drb. 2.60 kg sulyu, grammként 2.25 dinárért. Francia, angol, né-met, magyar remekírók 50 kötetes, magyar díszkiadású könyvtára, kötetenként 50 dinárért, Eladja **Nagy Ferenc** Senoe ulica 17. 14514

Kiadó városházával szem-ben nagy világos szoba, lépcsőházi bejárattal irodá-nak, varrodának, stb. Cim a kiadóban. 14307

Hotel Sekulic, Valjevo, ujonnan átalakítva, 30 szo-ba, a kereskedelmi utazók találkozóhelye. Kereske-delmi utazóknak 20% en-gedmény. Kitűnő házi konyha. 15421

Kiadó Subotica központjáb-an, a legelőkeltebb piacté-ren üzlethelyiség, szoba, nagy pince, eladó ugyanott nagy Meidinger-kályha és konyhabutor. Bővebbet dr. Blumnál. Föld ingyen hordható az udvarból. 14765

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszér érelmesze-sedés, kortintetek, bélreny-hesség, álmatlanság ellen. Postai szétküldés. Blum gyógyszertár, Szubotica, fő-postával szemben. 11070

Szaloncukorka, csokoládé-figurák, csokoládé desszertek diszdobozokban gyári áron kaphatók **Brummer** cukorkaüzletben